నవతెలంగాణ
సోపతి
ఆదివారం అనుబంధం
8 నవంబర్ 2020

01 నవంబర్ 2020

వెండి తెరపై
ధీరోత్తమ స్త్రీ పాత్ర సేవంది

మన బంగారు బాల్యం...

సమస్యలు.. సవాళ్ళు

'బాలలు విజ్ఞాన హేతువులు-
నేడు రేపుల మధ్య సేతువులు

epaper.navatelangana.com

నీళ్లలో ఒక రూపం....

అటువెళ్తున్న ఒక బాబు
ఆగి తొంగి చూశాడు బావిలోకి
నీళ్లలో ఒక రూపం....
నీళ్ల అద్దంలో ఒక ప్రతిబింబం...
ఆ బావి అలలన్నీ కలసి బాగున్నవా బాబూ.?
అంటు పలకరించాయి...
ఔను తల్లి బాగున్నాను అన్న జవాబుగా
ఆ బాబు చిర్నవ్వు ....
ఆ బావికాడ
ఆ బాబు అమ్మతోట్జ్ఞిపకాలు తోడుకున్నాడు కొన్ని క్షణాలు...
అతడు వెళ్లి పోయాడు...
అతడు వెళ్లి పోయాడు ....
నాలుగుదశాబ్దాల గతంపొద్దుల్లోకి

అతని అమ్మ ఒళ్లో కి
అతని అమ్మ చిటికెన వేలికొసల్లోకి
అమ్మ ఊర్లో కి
ఆమె నడిచిన దార్లోకి
అమ్మమ్మ అనురాగపు వాకిళ్లలోకి
పెద్దమ్మ ప్రేమల లోగిళ్లలోకి
ఆనాటి ఆత్మీయపు అనుభవాల గుండెలోతుల్లోకి
మరలి రాని ఆ పాతరోజుల మమతల్లోకి

ఆనాటి పేదరికపు గాఢమైన ప్రేమల్లోకి
ఇంకా గుర్తుకురాని మధురమైన క్షణాల్లో కి
అమ్మతో ఆ బాబు
అమ్మ చిటికెనవేలు పట్టుకున్న నవాబు

అపుడపుడూ అమ్మతో ఆ బాబు
వెళ్ళేటి చేదబావి..అది

అవిగో ఊరిమగువల గాజులగలగలలు
బావిలో బక్కెట్టుమునకల నురగల తెల్లని అలలు...
వరసెంబడి ఇంటిముచ్చట్లతో కదిలేటి బిందెల మగువల తలలు...
ఆ గ్రామం జీవధారదే
ఆ గ్రామం పెదవాగదే
తీయటి స్వచ్ఛమైన ఆ నీటిమనసు
ఎన్నివసంతాలో దాని వయసు
రెక్కవిచ్చిన ఎగసిన బాల్య కాలప్జ్ఞిపకాలు ...
రెప్పల్లో కదిలాయి దొంతర దొంతరలుగా
అటువైపు వెళ్తున్న ఆ బాబు
ఆగి చూశాడు ఒక్క క్షణం బావిలోకి
ఆ నీళ్ళగుండెలో అతని ప్రతిబింబం

అతణ్ణి అతడు చూసుకున్నాడు
కళ్ళలోకి కళ్ళు కలిపి...
అమ్మలేని అతని కళ్లలోని అతని బాధ తెలిపే
నీళ్లలో ఒక రూపం
నీళ్ల అద్దంలో ఒక ప్రతిబింబం.

– రమేష్ నల్లగొండ
8309452179

epaper.navatelangana.com

నవతెలంగాణ
సోపతి
08 నవంబర్ 2020

కథ

5 | మరుగు మందు
- సాగర్ల సత్తయ్య,

కవర్ స్టోరీ

11 | మన బంగారు బాల్యం.. సమస్యలు.. సవాళ్ళు
- డా.పత్తిపాక మోహన్,

సినిమా

14 | వెండి తెర పై ధీరోత్తమ స్త్రీ పాత్ర - సెవంది
- పి.జ్యోతి

వికాసం...
పిల్లల వికాసానికి తోడ్పడాలి
- జి గంగాధర్ సిర్ప ...8

చిన్న కథ...
డబ్బు మనుషులు
- ఓట్ర రవికుమార్ ...9

అనువాద కథ...
అడ్డుగోడ
తెలుగు : డాక్టర్ దేవరాజు మహారాజు ...17

వెంటాడే వాక్యాలు
సెల్ఫ్ లాక్ డౌన్
- తండ హరీష్ గౌడ్ ...19

నెమలీక ...
కాలం తెచ్చిన మార్పు
- పి. విశాలాక్షి ...20

దోసిలి పట్టు
- కెపి లక్ష్మీనరసింహ, ...22

సందర్భం...
పిల్లలు- భాష- ప్రీస్కూల్
- కె.శాంతారావు ...24

అంతరంగం

రోగానికి మందు

'ఆకలికి అన్నం, రోగానికి మందు' ఇదొక నానుడి మనిషి ప్రకృతి నియమం ప్రకారం బ్రతకాలంటే, అతనికి కావాలసిన ఆహారం అందాల్సిందే. శరీరానికి అవసరమైన ఏరకమైన పోషకాలు తక్కువైనా మనిషి బండి నడకలో ఎన్నోమార్పులొస్తాయి. అది ప్రకృతి సహజం. ప్రకృతిలోంచి వచ్చిన మానవజాతి తనకంటూ మరో ప్రపంచాన్ని సృష్టించేసుకుంది. అదే సమాజం. అంటే కేవలం ప్రాణిగా మాత్రమేకాక మానవునిగా ఒక జీవావరణాన్ని, జీవన గమనాన్ని ఏర్పరుచుకుంది. అందులో అనేక బేధాలుండవచ్చు. ఒక అత్యున్నత ఆలోచన గల జీవనగమనాన్నీ ఏర్పరచుకొన్నది. కొన్ని నియమాలను, సంప్రదాయాలను నిర్దేశించుకున్నది.

వైరస్‌లు, బాక్టీరియాలు, కాలుష్యాలు మనిషి జీవనాన్ని ప్రాణాన్ని అనేక ఇబ్బందుల, బాధల పాలు చేస్తుంది ఈ ఇబ్బందులు పెట్టే అనేక వాటికి విరుగుళ్ళు కనిపెట్టే దాన్ని 'మందు' అన్నారు. అంటే నివారిణీ అని అర్థం. మనిషికి హానీ చేసే క్రిములు, వాతావరణం వున్నట్లుగానే సమాజ గమనాన్ని అస్తవ్యస్తంగా చేసే, ఇబ్బందులకు గురిచేసే క్రిముల్లాంటి వ్యక్తులు, ఆలోచనలు, విధానాలు వుంటాయి. వాటిని కూడా నిర్మూలించడమెలాగో మనిషి ఆలోచించి కొత్త మార్గాలను కనిపెడుతూనూ వున్నాడు. ఇవి రెండూ కూడా చాలా ముఖ్యమైనవి. ఒకటి ఇంకొకదానిపై ప్రభావం చూపుతుంది. మనిషి ఆరోగ్యం, సామాజిక గమనం మీదా మనిషి ఆరగ్యోం మీదా చాలా స్పష్టంగా ప్రభావాన్ని కలిగిస్తాయి. ఫ్రాయిడ్ లాంటి వాడైతే ప్రపంచ యుద్ధాలకు మనిషి మానసిక స్థితి కారణమన్నాడు. అయితే ఈ మానసిక పరిస్థితులు కూడా సమాజ పరిసరాల ప్రభావాల చేతనే నిర్మితమవుతాయి.

ఇప్పటి వరకు ప్రపంచమంతా అంగీకరించిన సామాజిక నియమ మేమంటే సమాజం, సమాజంలోని మనుషులు ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా వుండాలని, జీవించాలని, అదే ఆధునిక నాగరిక జీవన విధానమని భావిస్తున్నాము. అది కుటుంబంలోనైనా, సంఘంలోనైనా నలుగురు మనుషుల మధ్యయినా ఇది అవసరమని అనుకుంటున్నాము. అయితే మనం నియమాలనతిక్రమించిన ఫలితంగా ప్రకృతిలో పర్యావరణంలో విపరీత తేడాలొచ్చి మన ప్రాణాలకు ముప్పు వాటిల్లుతున్నట్లుగానే, ప్రజాస్వామ్య గమనానికి కులం, మతం, ధనం వర్గం ప్రాంతం, దౌర్జన్యం, అవినీతి అనే సామాజిక అతిక్రమణల వల్ల నేతిబీరకాయలో నేయిచందంలా మారటమేకాక ప్రజాస్వామిక జీవనానికి పెనుప్రమాదం ఏర్పడుతున్నది. అశేష ప్రజల అభిప్రాయాలకు, ప్రయోజనాలకు విలువలేకుండా పోతున్నది. అంటే ప్రజల ప్రాణానికి కూడా భరోసాగా నిలబడలేని సమాజ గమనం ఇపుడు మన ముందున్నది. ఇది అసలైన విషాదం. దీనికి మందును కనిపెట్టడం అత్యంత అవశ్యకం. ఈ మందు మన ఆలోచనలోనే ఉంది. మనం అనుసరించే విధానంలోనే ఉంది.

epaper.navatelangana.com

'గంగిగోవు పాలు గరిటెడైనను చాలు'

'బాహుబలి' చిత్రంలో నటుడు రానాకు మంచి పేరే వచ్చింది. వచ్చిన అవకాశాలన్నీ ఒప్పుకుంటే ఆయన చాలా బిజీ అయ్యేవాడు. కానీ నాకు మూసపాత్రలు వద్దంటాడు రానా. 'బాహుబలి' రెండు భాగాల కోసం ఆయన వెచ్చించిన కాలం ఏడేళ్లు! ఈ కాలంలో ఆయన మరే చిత్రంలోనూ నటించలేదు. దానికాయన బాధపడడమూ లేదు. 'ఈసమయంలో తను చేసే నాలుగైదు సినిమాల కంటే పేరుతెచ్చేది ఈ 'బాహుబలి' ఒక్కటే చాలని అనుకున్నాడు. అంతేకాదు 'రానా కొత్తగా ఆలోచిస్తుంటాడు' అని చిత్ర పరిశ్రమ అనుకోవాలన్నది ఆయన కోరిక. రానా తొలి చిత్రం నుంచే ఆ ధోరణి మొదలైంది. 'ఫార్ములా' సూత్రాలకు భిన్నంగా, శేఖర్ కమ్ముల దర్శకత్వంలో ఏవిఎమ్ వారు 'లీడర్'తో చిత్ర యాత్రను ప్రారంభించాడు రానా. వెంటనే ఓ హిందీ చిత్రంలో నటించి అవకాశం వచ్చింది. సాధారణంగా అలా మరో బాషలో వెంటనే చేయడానికి తెలుగు హీరోలు అంగీకరించరు. కానీ పాత్ర బాగా నచ్చడంతో రానా ఆ హిందీ చిత్రం 'దమ్ మారో దమ్'లో నటించాడు!.

ఆ తర్వాత తెలుగులో 'డిపార్ట్‌మెంట్', 'నేను నా రాక్షసి', 'నా ఇష్టం', 'కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్', ఇలా రానా అంగీకరించిన ప్రతి చిత్రమూ ఆయనను కొత్త రకంగా చూపినదే! 'అసలు ఈ ధోరణి మీకు ఎలా అలవడింది? అని అడిగితే– 'రోజూ ఒకే తరహా పని చేయాలంటే బోరుకొడుతుంది. సినిమా పాత్రల విషయంలో నాకూ అంతే, ఉదాహరణకు నాగార్జున గారికి ఎన్ని బ్లాక్‌బస్టర్ సినిమాలున్నా, 'శివ', 'గీతాంజలి' చిత్రాలు ఆయనకు ఎప్పటికీ 'స్పెషల్'గా మిగిలిపోతాయి. అలాగే మా చిన్నాన్న వెంకటేశ్‌గారు ఎన్ని సూపర్‌హిట్ సినిమాల్లో నటించినా 'క్షణ క్షణం', 'బొబ్బిలి రాజా' ఎప్పటికీ నిలిచిపోతాయి. నేనూ అలాంటి విభిన్న తరహా చిత్రాల్లోనే నటించి, ప్రేక్షకుల హృదయాల్లో మంచి స్థానం సంపాదించాలనుకుంటున్నాను. అంటాడు రానా.

(రానా అంటే రామానాయుడు పేరులోని పొడి అక్షరాలన్న సంగతి మీకు తెలిసిందే కదా!)

- బి.కె.ఈశ్వర్

"జీవన హేల!"

గతమొక తియ్యటి జ్ఞాపకం
మరుపురాలి అనుభూతులు అనుభాలతో...
రంగరించుకొని...
రాటుదేలిన వయ్యారి
వర్తమానం.!

రంగు రంగుల సీతాకోక
చిలుకల మెరుపులతో
తన్మయమై ఉప్పొంగిన
జీవన హేల!

రేపటి బంగారు కొండకి
దానిమ్మ సొగసుల
మాణిక్య వీణా ధారిణి
రాగాల తంత్రుల సంగీత
ఝురుల జీవన గానామృతంబు
రుచి చూడ తరమగునా !

శిశిరంలో రాలిన
బతుకు చిత్రం
వసంతమై చిగురించేనా..
ఉగాది పచ్చడి రుచుల
ఆస్వాదించిన
ఉల్లాసభరితంతో!

ఊదిన పొగ గొట్టపు అంచునా...
మండుతున్న అగ్ని శిఖం
మనిషిలోని చీకట్లు పారద్రోలే
ఎర్రటి నిప్పు కణమై
జ్వలించాలి

నేడు– రేపటి నాడు
కరిగిపోయిన కాలపు
స్మృతుల్ని మరచి
కొత్త ఉదయాన్నికి
స్వాగతం పలుక....
మనిషి అంతరంగంలో
నిగూఢమైన స్వార్థం
సమాజాన్ని దహించేటట్టు
కాకుండా
నల్గురికి ఆదర్శప్రాయమైన
జీవన సౌందర్యం...
సుగుణాల వజ్ర వైడూర్యంలా
అఖండ జ్యోతిలా
ప్రజ్వరిల్లాలి!!

– రవీందర్ కొండ, 9848408612

సోపతిపై మీ స్పందనలు sopathisunday@gmail.comకు పంపించండి

epaper.navatelangana.com

కథ

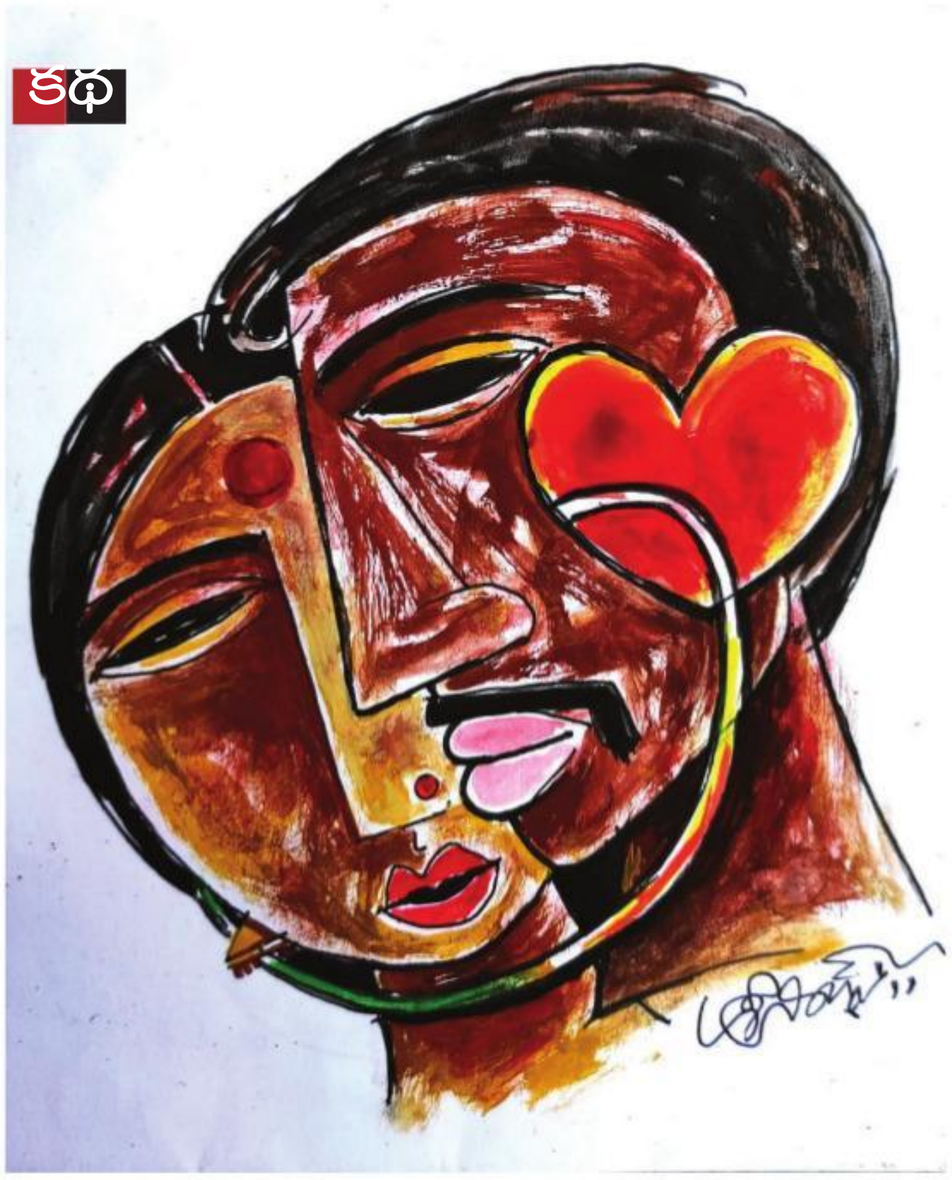

మరుగు మందు

'నమస్తే రాములు మామ' మంచంలో కూర్చున్న రాములు ను చూసి పలకరించిండు అశోక్. నమస్తే అల్లుడా ఇదే రాకటనా? రా ఇటు కూసో అని మంచంల అసుంట జరిగిండు. అశోక్ మంచంలో కూర్చున్నడు. అమ్మ, మా బిడ్డ అంత బాగున్నరా? అని మంచి చెడ్డ అర్సుకున్నడు రాములు. బాగానే ఉన్నం కానీ చిన్న పంచాయతీ పుట్టింది. అని మరుగు మందు ముచ్చటంతా చెప్పిండు అశోక్.

- సాగర్ల సత్తయ్య, 7989117415

'ఎల్లూ... ఈ కుక్క పాడువడ ఎప్పుడు ఇంట్లనే పంతది. మొండిమొదలారింది నా గండాన బడ్డది.. ఎల్లూ..' అంటూ కట్టె తీసుకొని పందిట్ల పడుకున్న కుక్కను ఎల్లగొడుతుంది సాలమ్మ.

'ఇగో ఏదన్న ఉంటే నన్ను అను కుక్క మీద పిల్లి మీద పెట్టి తిడితే ఊకోను. మాటలు సక్కిరంగ రానియ్యి. నేను నోరు తెరిస్తే నీ ఇజ్జత్ ఏమీ మిల్గదు అనుకుంటున్నవేమో...' అప్పుడే ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చిన కోడలు అరుణ శరానికొచ్చింది.

'ఏందే లెస మాట్లాడుతున్నవ్. నువ్వు జేవట్టి కుక్కను గూడ ఎల్లగొట్టొద్దా? అయినా కుక్కనంటే నీకెందుకే యావ?' ఎదురుదాడికి దిగింది సాలమ్మ.

'పొద్దునట్టే ఏందే లొల్లి? ఒక్కనాడన్న నిమ్మలంగుండరు... ఈ వూల్లె మీరే ఉండ్రా అత్తకోడళ్లు ఇంకెవలన్న ఉండ్రా? లేవంగనె ఏందమ్మ ఈ రాంసంగము?' అనుకుంట ఒచ్చింది పక్కింటి ముత్తమ్మ.

'సూడు ముత్తక్క... కుక్క పాడువడ పందిరి గుంజ కాడ మొత్తం పొక్కిలి జేసింది. ఊకి ఊకి రెక్కలన్ని పాడై పోతున్నై. నేను కుక్కని ఎల్లగొడుతుంటే దీనికి నోరు గబ్బు లేశి నా ఎంటబడ్డది.'

'ఏందే పిల్లా అత్తన్నంక ఓ మాటంటది గింత ఓపిక లేకుంటెట్టనే?', అరుణ దిక్కు చూసుకుంట అన్నది ముత్తమ్మ.

'అనే మాటంటే ఒవలైన పడతరు. అడ్డగోలిగ అంటె ఎందుకు పడ్తరు? నేను మొండి మొదలారిందాన్నంట. అయ్యాల చేసుకునేనాడు తెల్వదా?'

'ఓ... భారిగ బండ్ల మీద తోలుకొచ్చినవని నిన్ను ఇష్టపడి చేసుకున్నమే...'

'భారిగ బండ్ల మీద తెచ్చే దాన్నే చేసుకోక పోయినవ్... నా తానికెందుకొచ్చినవ్?' మాటకు మాట జవాబు ఇస్తుంది అరుణ.

'పొద్దునట్టే ఏందే మీ లొల్లి? అమ్మా దాని జోలికెందుకు బోయినవే? నీ పని ఏందో నువ్వు చేసుకో. తన పనేందో తను జేసుకుంటది. జర సప్పుడు ఆపుండ్రి. బజారున పోయేటోళ్లంత మనదిక్కే చూస్తున్నరు.' అసహనంతో అన్నడు సాలమ్మ కొడుకు అశోక్.

'నన్నే అనురా. నీ పెండ్లము ఏమన్నా దాన్ని ఎనుకేసుకొనిరా. నేను దాని జోలికి పోయింది నువ్వు చూసినవా? నేనుంటెనే ఈ ఇంట్ల అందరికి శీదర. నాకు ఇంత ఇసం ఏసి సంపుండ్రి పీడపోతది.' అన్నది సాలమ్మ.

'నువ్వెందుకు సస్తవే. ఈ ఇంట్ల పరాయిదాన్ని నేనేగా. నన్ను మింగి నీళ్లు దాగుతరు. నన్ను నెగలనియ్యవు. కొసెల్లనియ్యవు గని...' ఏడుస్తుంది అరుణ.

'మీరెందుకు సావల్నే? ఒవలికి జెప్పబోయినా కష్టమే ఉంది. మీ ఇద్దరి నడుమ నలిగి నేను చస్తున్న. నేనే ఎక్కడన్న ఎగబడి పోత. మీకు దండం పెడత జర ఊకోరి' కోపంతో అన్నడు అశోక్.

'ఏ ఊకో పిలగ. నువ్వట్లనే తొందర పడతవ్. తల్లిని పెళ్ళాన్ని సముదాయించాలె గనీ ఎగబడిపోత అంటవు?' ముత్తమ్మ అన్నది.

'ఏం చేయ పెద్దమ్మ. ఒకనాడా ఒక పొద్దా పెళ్లైన ఏడాది నుంచి ఇదే రసరస. నాకు పెళ్లి చేసుకున్న సుఖం లేకుండ పోయింది. ఎంతకనీ ఏగను?'

'ఈమె నిన్న కూడా పంచాయతీ పెట్టుకుంది. నేను మా నాయనకు ఫోన్ చేసిన. ఇయాల వస్తుండు. నేను వెళ్లిపోత.' ఏడ్సుకుంట అన్నది అరుణ.

'ఈల్ల నాయన వస్తే నాలుగు రోజులు తోలియ్యి. జర నిమ్మల పడ్డంక మల్ల తీసుకొచ్చుకో' సలహా చెప్పి వెళ్ళిపోయింది ముత్తమ్మ.

అరుణ తండ్రి శంకరయ్య వచ్చిండు. బిడ్డను తోలియ్యమని అడిగిండు. సాలమ్మ ముఖం మాడ్చుకుని ఊ.. అనలేదు ఆ..

epaper.navatelangana.com

అనలేదు. అల్లుడు అశోక్ తీసుకు పొమ్మని చెప్పిండు. బట్టలు సర్దుకొని తండ్రితో బయలు దేరింది అరుణ. ఇంటికి పొంగనే తల్లి మీద పడి అరుణ ఒకటే ఏడుపు. అత్త పొందనిస్తలేదని, కన్న కష్టాలు పెడుతుందని తన గోస అంత చెప్పింది. 'ఏడవకు బిడ్డ! ఈ తాప నల్గుట్ల బెట్టి ఆమె సంగతేందో అడిగినంకనే తోల్తగని. ఏదో పిలగాని మొకం జూసి ఇంతకాలం ఆగినం గని ఇగ రానీయ్. ఎట్టెట్ట ఒస్తదో సూస్త.' అని బిడ్డను సముదాయించింది తల్లి.

***

'సైదక్కా ఏడికో పోతవు? ఇంటికాయన్న మల్లి సూస్తలేవుగా' బజార్ల బోతున్న సైదమ్మను పిలిచింది పందిట్ల కుసున్న సాలమ్మ.

'కంట్రోల్ బియ్యం ఇస్తుండ్రేమో సూద్దాం అని పోతున్న చెల్లె...'

'రేపటి నించి ఇస్తరాట. రాత్రి డప్పు సాటిచ్చెగా... కుసుందువు రారాదు..'

'పోవాలె సెల్లే మీ బావ రేకల్ బారంగ పోయి అరక గట్టిండు. ఇగ ఒచ్చే యాళ్లయింది.' అనుకుంట వచ్చి కుసున్నది సైదమ్మ.

'ఇంట్ల ఒవలు లేరేంది? కోడలు పిల్ల గూడ కనవడ్తలేదు?' సైదమ్మ అడిగింది.

'దానికి సాగొచ్చినట్టు ఊళ్లె ఎవ్వలికి రాదు. నిన్న ఆళ్ళ అయ్య రాంగనే ఎగేసుకొని పొయ్యింది. ఈడ ఉన్నంతకాలం దానికి నోటికొచ్చిన మాటలు అంటది. నన్ను గడ్డిపోస కంటే అల్కగ తీసిపారేస్తది. ఎవ్వల్నంటే ఏం సక్కదనం గని నా రాత బాగలేదక్కా..' కళ్ళ నీళ్లు తీసింది ముత్తమ్మ.

'అవునంటగా రోజూ లొల్లయితుందని మొన్న కల్వ బోయిన కాడ ఎవలో అనంగ ఇన్న. పిలగాడన్న సెప్తలేడా? '

'అమ్మో ఆడా ! పెండ్లం మాట గిరి దాటడు. దాన్ని ఒక్కమాటంటె ఊకోడు. ఒక్క కొడుకని పావిరంగ సాదిన. పెండ్లి గాక ముందు అమ్మంటె పడి సచ్చేది. ఇప్పుడు నేను ఇసమై పోయిన' సాలమ్మ తన ఎతనంత జెప్పింది.

'అట్టనా పోరనికేమన్న నాకిచ్చిందా ఏందీ? పెండ్లి గాక ముందు ఎద్దోలె ఉండె. నిన్నియ్యాల ఎండక పోతుండుగా... ఏన్నన్న సూపియ్యరాదు?'

'నిజమే అక్క ఈ మందుల మారిది నా కొడుకుకు ఏం పెట్టిందో ఏమో. పోరడు ఒట్టి కట్టె లెక్క ఎండి పోతున్నడు. ఎక్కడ బోను? ఏడ సూపియ్యను? మొగ దిక్కు లేనిదాన్నైతి.' అని ముక్కు చీది కళ్ళనీళ్ళు తూడ్సుకుంది సాలమ్మ.

'ఊకో సెల్లే ఏడవకు. మొన్న మా సుట్టపోళ్ల పోరనికి గూడ గిట్టనే అయితే ఎన్నారం కాడ ఒకాయన కక్కపోపిచ్చిండే. ఇప్పుడు ఆ పిల్లగాడు బండెద్దోలె అయ్యిండు.' అని గుసగుసగా చెప్పింది సైదమ్మ.

'అట్టనా అక్కా. రేపు పోదాం నువ్వు కూడ రారాదు. ఏం తీసుకుంటడక్క?'

'నాకేడ తీర్తది చెల్లె? నువ్వు పోయిరా. ఐదు వేలు

'ఏం లేదు పెద్దమ్మ. మా అమ్మ, మీ కోడలు ఈల్ల పరేషాన్ తప్ప నాకు ఇంక ఏ పరేషాన్ లేదు. ఒక్క రోజన్నా పంచాయతీ లేకుండా నిమ్మలం లేదు' అన్నడు అశోక్. 'నరదిష్టి ఉంటే కూడ ఇంట్ల నిమ్మలం ఉండదు బిడ్డ. ఇప్పుడే అమ్మకు చెప్పిన. ఎన్నారం కాడ మంచి పళ్ళు గల్ల భూతవైద్యుడు ఉన్నడు. ఒంట్ల పుట్టిన రోగానికి నాటు మందు కూడ ఇస్తడు. ఒకసారి నా మాట ఇని అమ్మ నువ్వు పోయిరారి. ఆదివారం బేస్తారం చూస్తడు. పైసల్ పోయినా పానం నిమ్మలమయితది బిడ్డ. మా సుట్టపోళ్ళకు బాగ చేసిండు.' సైదమ్మ చెప్పింది.

తీసుకుంటడు గని మేటి మంత్రగాడు. చూస్తున్నంగనే పోరడు మునుపటి లెక్క అయితడు.'

'ఈ తటుమానోడు... మా అశోక్ గాడు వస్తడో రాడో... ఎట్టజేతునమ్మా'

'కక్కపోపిస్తమని సెప్తె ఒస్తాడే? మన ఇంట్ల మంచిగుంటలేదు కదా ఓసారి సూపిద్దాం' అని తీస్కపోవాలె.

ఇంతలనే బయటికి పోయిన అశోక్ ఇంటికి ఒస్తుండు. తనని సూడంగనే ముచ్చట బందువెట్టిన్రు.

'సైదమ్మ పెద్దమ్మ నిమ్మలంగా ఉందిగా' సైదమ్మను పలకరించిండు అశోక్.

'ఏం నిమ్మలం బిడ్డా. బాయి కాడికి పోవాలె. ఈడంగ బోతుంటే అమ్మ మందలిస్తే ఈడ గూలవడ్డ. ఏంది అశోకు మొత్తం దరువు శెడుతున్నవ్... ఏమన్న పరేషాన్ పెట్టుకున్నవా?' ఆరా తీసింది సైదమ్మ.

'ఏం లేదు పెద్దమ్మ. మా అమ్మ, మీ కోడలు ఈల్ల పరేషాన్ తప్ప నాకు ఇంక ఏ పరేషాన్ లేదు. ఒక్క రోజన్నా పంచాయతీ లేకుండా నిమ్మలం లేదు' అన్నడు అశోక్.

'నరదిష్టి ఉంటే కూడ ఇంట్ల నిమ్మలం ఉండదు బిడ్డ. ఇప్పుడే అమ్మకు చెప్పిన. ఎన్నారం కాడ మంచి పళ్ళు గల్ల భూతవైద్యుడు ఉన్నడు. ఒంట్ల పుట్టిన రోగానికి నాటు మందు కూడ ఇస్తడు. ఒకసారి నా మాట ఇని అమ్మ నువ్వు పోయిరారి. ఆదివారం బేస్తారం చూస్తడు. పైసల్ పోయినా పానం నిమ్మలమయితది బిడ్డ. మా సుట్టపోళ్ళకు బాగ చేసిండు.' సైదమ్మ చెప్పింది.

ఎవలి నోటిమాట ఎసొంటిదో ఓపాలి ఇది గూడ సూద్దామనుకున్నాడు అశోక్. 'అట్టనా పెద్దమ్మ... అయితే ఓసారి పోయి వస్తా' అన్నడు.

'మంచిది బిడ్డ... ఇక నేను పోతున్న పెదనాయన ఒచ్చే యాళ్లయింది' అనుకుంట సైదమ్మ వెళ్ళిపోయింది.

***

ఆరోజు బేస్తవారం... ఎన్నారం కాడ సిద్దయ్య ఇంటి

epaper.navatelangana.com

ముందల ఎక్కడెక్కడి నుంచో వచ్చిన జనం. డాక్టర్ కాడ రాపిచ్చుకున్నట్టే పేర్లు రాపిచ్చుకుంటున్రు. రాగి రేకులు, జీడిగింజలు, తాయత్తులు, నిమ్మకాయలు, కొబ్బరి కాయలు, పసుపు, కుంకుమ, నల్ల దారం, నల్ల కోళ్ళు, అమ్మేటాయన బజార్ల బస్తా పరిచి అవన్నీ పెట్టుకుని కూసుండు. లోపల సిద్దయ్య కొంతమందికి మంత్రించి రాశి కడుతున్నడు. పసుపు బండారి ఇచ్చి ఈపుల సర్షి పంపుతుండు. ఇంకొంతమందికి నాటు మందులు ఇస్తుండు. మరి కొంతమందిని కావలసిన దినుసులు కొనుక్కొని రాత్రికి ఏట్లోకి వస్తే బాగ చేస్తా అని చెబుతున్నడు. కొంతమందికి ఇంట్లనే కక్కబోస్తుండు. ఓ మోస్తరు మల్టీ స్పెషాలిటీ దావఖాన లెక్క అన్ని రకాల వైద్యం అక్కడ నడుస్తుంది. అశోకు, సాలమ్మ తమ వంతు కోసం అక్కడనే నిలవడ్డరు. ఆల్లు ఈళ్ళు అనుకునే మాటలు వింటుంటే హైదరాబాదు, వరంగల్, ఖమ్మం ప్రాంతాల నుంచి కూడా ఇక్కడి వైద్యానికి వస్తున్నట్లు అర్థమైంది. పైసల్ బాగనే తీసుకున్నా బాగ అయితది అనే నమ్మకం వాళ్లలో ఉంది అనిపించింది. అశోక్ గూడ మొదట అంతగ నమ్మకపోయినా అక్కడి జనాన్ని చూసినంక ఆళ్ళ మాటలు ఇన్నంక బలంగనే నమ్మిండు.

తన పక్షాన కూడా మాట్లాడడానికి పెద్ద మనుషులు ఉండాలి కాబట్టి అశోక్ పెద్ద మనుషుల కోసం కాలు గాలిన పిల్లి లెక్క తిరుగుతుండు.

ఇంతలనే తలుపు దగ్గర ఉన్న సిద్దయ్య అనుచరుడు ఒకడు సీరియల్ ప్రకారం పేర్లు చదువుకుంట 'అశోక్' అని పిలిచిండు కోర్టు కాడ గుమస్త లెక్క. అశోక్ సాలమ్మ లోపలికి పోయింద్రు. సిద్దయ్య ఎదురుగా అశోక్‌ను కూసోబెట్టింద్రు. అశోక్ కుడి చెయ్యి ముందుకు చాపి కూసున్నడు. సాలమ్మ రెండు చేతుల తోటి పబ్బతి పట్టింది. మీ ఇంట్ల సక్కిడి లేక నా దగ్గరికి వచ్చినవు కద బిడ్డ... నీ ప్రాణం కూడ మంచిగుంటలేదు కదరా... అన్నడు సిద్దయ్య. సహజంగనే తన వద్దకు వచ్చేవారు ఈ రెండు కారణాల చేత ఎక్కువగా వస్తుంటరు. అందుకే ఎవరికైన ముందు అట్ల చెప్పి తనవైపు తిప్పుకుంటడు సిద్దయ్య.

'నిజమే సామి! పెళ్లయిన కానించి ఇంట్ల నిమ్మలం లేదు. మనిషి కూడ ఒట్టి చాపోలె ఎండి పోతున్నడు. నీ దయ నువ్వే చూడాలె...' ఆత్రం పట్టలేక సాలమ్మ మొత్తం చెప్పేసింది.

'అవును బిడ్డ నేను అదే చెప్పబోతున్న. పిల్లగానికి ఏదో నాకిచ్చింది గద. వీని కడుపుల ఉన్న మరుగు మందు ఈన్ని ఇట్ల నలింపు జేస్తున్నది. అది కక్కబోపిస్తేనే నీ కొడుకు నీకు దక్కుతడు.' అన్నడు సిద్ధయ్య.

'నాకు ఎవలు పెట్టింద్రు? నేను ఎక్కడ పోలేదు.' అయోమయంతో అన్నడు అశోక్.

'మాంసముల కలిపి పెట్టిన్రురా... నువ్వే సూస్తవ్ గద' అన్నడు సిద్ధయ్య

'నువ్వు పెండ్లయినంక నెలెల్లకతోలిగ అత్తగారింటికి పోయినప్పుడు మీ మామ యాట కూర తెచ్చిండంటివి గద. మందులమారోళ్ళు నా కొడుకును మలుపు కుందామని అప్పుడే పెట్టినట్టుంద్రు నువ్వే గానలేదు బిడ్డా... నా మాట ఇను సామి చెప్పినట్టు చేద్దాం.' అని సాలమ్మ 'అయ్యా నువ్వు చెప్పినట్టు ఇంటం' అని సిద్దయ్య తోటి అన్నది. ఐదు వేల రూపాయలు ఖర్చు అయితదన్నడు సిద్దయ్య. ఎంటనే షెక్కుడు సంచిల నుంచి పైసలు దీసి ఇచ్చింది. సిద్దయ్య అశోకు నోట్ల ఆకు పసరు పోసిండు. పసరు మింగంగనే కడుపుల ఒకటే తిప్పుడు. పేగులు ఒడి దిప్పినట్టు ఒకటే నొప్పి. తల్లడిల్లిపోయిండు అశోక్. కాసేపటికి వాంతి వస్తున్నట్టు అనిపించి సిద్దయ్యతో చెప్పిండు. వెంటనే సిద్దయ్య తన మనిషిని పిలిచి ఇంటి వెనక ఖాళీ స్థలంలోకి తీసుకుపొమ్మన్నడు. ఇంటి వెనక పెరడుకు దిడ్డి దర్వాజ కూడా ఉన్నది. అతను ఒక ఖాళీ కుండపెంక చూపించి అందులో కక్కమని చెప్పిండు. అశోక్ మొత్తం వాంతి చేసుకున్నడు. జరసేపైన తర్వాత ఏర్పడుతది. లోపలికి పోదాం పా అని ఆ మనిషి అశోక్ ను లోపలికి తీసుకొచ్చిండు. అరగంట గడిచింది సిద్దయ్య అశోక్‌ను సాలమ్మనూ వెళ్లిచూడమని చెప్పిండు. వాళ్ళు వెళ్లి ఇంతకు ముందు వాంతి చేసిన పెంకలో కట్టెపుల్లతో గెలికి చూసిన్రు. పచ్చి మాంసం ముక్కలు నాలుగైదు కనిపించినయి. అశోక్ ఆశ్చర్య పోయిండు. లోపలికి రాంగనే సిద్దయ్య 'చూసిన్రా? ఏమన్నా ఉందా?' అని అడిగిండు.

'నిజమే సామీ మీరు అన్నట్టే తునకల్ల పెట్టింద్రు.' అన్నది సాలమ్మ.

'ఇగ నీ కొడుకుకు ఏమి కాదు. ఈగ వాలకుంట నా జిమ్మెదారి. దర్వాజకు ఈ నిమ్మకాయ కట్టున్రి' అని ఒక అద్దు, ఇంత బండారి ఇచ్చిండు. ఇంటి బాట పట్టిన్రు అశోక్, సాలమ్మ.

***

అరుణ తల్లిగారింటికి వచ్చి వారంరోజులు దాటింది. కనీసం అశోక్ ఫోన్ కూడా చేస్తలేడు. ఎందుకో అని అరుణ అశోక్‌కు ఫోన్ చేసింది. అశోక్ పెడసరంగ మాట్లాడిండు. నువ్వటే నేనిటే అన్నడు. అరుణ ఏడ్చుకుంటూ వాళ్ళ నాన్నకు ఫోను ఇచ్చింది. శంకరయ్య మాట్లాడిండు. నలుగురు చెప్పినట్లు ఇందాం. నాకు మాత్రం నీ బిడ్డ వద్దు అని కరాఖండిగా చెప్పిండు అశోక్. అంత అల్కగ అనుకుంటున్నవా. వచ్చే నెల ఐదో తారీఖు నాడు నలుగురు పెద్ద మనుషులు తీసుకొని నేను వస్త. నువ్వు ఎవరిని తెచ్చుకుంటవో తెచ్చుకో. నా బిడ్డ చేసిన తప్పేందో బయటపెట్టినంకనే మాట్లాడుతా అని శంకరయ్య ఫోన్ పెట్టేసిండు.

***

తన పక్షాన కూడా మాట్లాడడానికి పెద్ద మనుషులు ఉండాలి కాబట్టి అశోక్ పెద్ద మనుషుల కోసం కాలు గాలిన పిల్లి లెక్క తిరుగుతుండు. కక్కిరేణి కాడ తనకు మామ వరసయ్యే రాములు పంచాయితీలు బాగా చెబుతాడని ప్రసిద్ధి. ఒక రోజు పొద్దున లేసి కక్కిరేణికి పోయిండు. ఎన్నారం, కక్కిరేణి పొలిమేర కలిసే ఉంటయి.

'నమస్తే రాములు మామ' మంచంలో కూర్చున్న రాములును చూసి పలకరించిండు అశోక్. నమస్తే అల్లుడా ఇదే రాకటనా? రా ఇటు కూసో అని మంచంల అసుంట జరిగిండు. అశోక్ మంచంలో కూర్చున్నడు. అమ్మ, మా బిడ్డ అంత

మిగతాది 10లో..

epaper.navatelangana.com

పిల్లల వికాసానికి తోడ్పడాలి

తల్లిదండ్రులు పిల్లల అభిరుచిని గుర్తించాలి. వారికి ఇష్టమైన రంగంలోనే చదువు కునేందుకు స్వేచ్ఛనివ్వాలి. తల్లిదండ్రులు వారి సొంత అభిప్రాయాలను రుద్దకూడదు. వారు జీవితంలో స్థిరపడేందుకు తోడ్పడాలి.

- జి గంగాధర్ సిర్ప, 8919668843

పిల్లలకు ప్రథమ ఉపాధ్యాయులు వారి తల్లిదండ్రులే.వారి ప్రవర్తనను పిల్లలు తరువాతి కాలంలో పెరిగి పెద్దయ్యాక అనుకరిస్తారు. తమ పట్ల తల్లిదండ్రులు ఎల్లప్పుడు ప్రేమాభిమానాలను చూపాలని పిల్లలు కోరుకుంటారు.కానీ వాస్తవంగా మన కుటుంబాల్లో జరుగుతున్నదేమిటి? ఒక సారి పరిశీలిద్దాం. తల్లిదండ్రులు నిత్య జీవితంలో తాము పడుతున్న చికాకులన్నింటినీ కోపంతో పిల్లలపై ప్రదర్శిస్తారు. ఇది పొరపాటు. ఎవరికైనా చికాకులు రావడం సహజం.అయితే వాటిని పిల్లలపై ప్రదర్శించవద్దు. పసి మనస్సులను గాయపర్చవద్దు.వారిని ప్రేమగా చూసుకోవాలి. అకారణంగా వారిని దూషించవద్దు.పిల్లలు చెప్పే విషయాలను శ్రద్ధగా వినాలి.వారు స్వంతంగా నిర్ణయాలు తీసుకునే విధంగా వారిని పెంచాలి.జీవితంలో తమకు లభించే అనుభవం మూలంగా, వివిధ విషయాలను సవ్యంగా అవగాహన చేసుకునే అవకాశం కల్పించడం ద్వారా మాత్రమే పిల్లలు కొత్త విషయాలను నేర్చుకుంటారు.అందుకే పిల్లల్లో బాధ్యతాయుతమైన ప్రవర్తనను అలవరచడం కేవలం తల్లిదండ్రుల పెంపకం తీరుపైననే ఆధారపడి ఉంటుంది. అయితే పిల్లలందరిపై తండ్రి కంటే తల్లి ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. పిల్లలకు మొదటి ఉపాధ్యాయురాలు తల్లి మాత్రమే.4 సంవత్సరాల వయస్సులో పాఠశాలలకు వెళ్లే పిల్లలు తరగతి గదుల్లో ఉపాధ్యాయులు చెప్పే విషయాలను ఆలకిస్తారు. తమ వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు. నేటి పిల్లలే రేపు ఈ ప్రపంచాన్ని అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చేసే పౌరులు. అందువలన పిల్లల మానసిక వికాసానికి తల్లిదండ్రులతో పాటు ఉపాధ్యాయులు తోడ్పడాలి. అయితే ప్రాథమిక స్థాయిలోనే పిల్లలకు వ్యక్తిత్వ వికాస పాఠాలను బోధించాలి. కాగా మన పాఠ్యప్రణాళికలో ఈ అంశానికి సంబంధించిన పాఠాలు బోధించక పోవడం పెద్దలోపంగా కనిపిస్తున్నది. కరణం రామచంద్రరావు గారు విద్యా శాఖ మంత్రిగా పని చేసిన సమయంలో వ్యక్తిత్వ వికాస పాఠ్యాంశాలు ప్రవేశ పెట్టే విషయంలో కొంత ప్రయత్నం జరిగినా వివిధ కారణాల అది ముందుకు సాగలేదు. కనీసం ఇప్పటికైనా ప్రాథమిక స్థాయిలోనే పిల్లలకు వికాస పాఠాలు బోధించాలి.ఈ విషయంలో విద్యాశాఖాధికారులు శ్రద్ధ వహించాలి. చిన్న పిల్లలు చెప్పే విషయాలను శ్రద్ధతో, ఆసక్తిగా వినాలి. తమ ఆలోచనలను, భావాలను పట్టించుకోకుండా తల్లిదండ్రులు తమను నిరాదరణ చేస్తున్నారని పిల్లలు గమనించినపుడు వారి నిరాశకు గురవుతారు. ఫలితంగా తాము తెలివి తక్కువవారమని, తమకు ప్రతిభ లేదని భావిస్తారు. తాము ఇతరుల్లో ఆసక్తి ప్రేరేపించగలంతటి ఆకర్షణీయమైన వ్యక్తిత్వం కాదని నిర్ణయించుకుంటారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే తమ సామర్థ్యాన్ని తక్కువగా అంచనా వేసుకుంటారు. అంతేకాకుండా తల్లిదండ్రుల ప్రేమాభిమానాలను చూరగొనే అర్హత తమకు లేదనుకుంటారు.అలా కాకుండా పూర్తి శ్రద్ధతో తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలు చెప్పేవి వింటే వారెంతో సంబరపడిపోతారు.తాము

చెప్పే విషయాలకు విలువ ఉందని భావిస్తారు. అదే సమయంలో వారు తమ ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుకుంటారు. కర్మ సిద్ధాంతాన్ని కాకుండా ఆత్మ విశ్వాసాన్ని నమ్ముకున్న పిల్లలు ఈ ప్రపంచంలో తమకు ఎదురయ్యే సవాళ్లను శాస్త్రీయ దృక్పథంతో అర్థం చేసుకుంటారు. విశ్లేషిస్తారు. ఆ సమస్యలను పరిష్కరిస్తారు. అనేక మంది తల్లిదండ్రులు తాము చేసే వ్యాఖ్యానాలు పిల్లలపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని కలిగిస్తాయన్న అంశాన్ని పట్టించుకోరు. చిన్న తనంలో తాము ఎదుర్కొన్న వ్యాఖ్యానాలను, విమర్శలను ఇప్పుడు తిరిగి తమ పిల్లలపై ప్రయోగిస్తారు. ఈ విషయంలో తల్లిదండ్రులు సంయమనంతో వ్యవహరించాలి. చిన్న పిల్లల్లో ద్వేషాన్ని, కోపాన్ని ప్రేరేపించే వ్యాఖ్యానాలు చేయడం పూర్తిగా మాని వేయాలి.

మొదట తల్లిదండ్రులు పిల్లల అభిరుచిని గుర్తించాలి. వారికి ఇష్టమైన రంగంలోనే చదువు కునేందుకు స్వేచ్ఛనివ్వాలి. తల్లిదండ్రులు వారి సొంత అభిప్రాయాలను రుద్దకూడదు. వారు జీవితంలో స్థిరపడేందుకు తోడ్పడాలి. ఉదాహరణకు సాఫ్ట్‌వేర్ రంగ మంటే ఇష్టమున్న రమేష్‌కు వారి తల్లిదండ్రులు వైద్య విద్య అభ్యసించమని బలవంత పెట్టారు. వారి మాటను కాదనలేక రమేష్ మెడికల్ కోర్సులో చేరాడు. కానీ ఆయన మనసంతా తనకు ఇష్టమైన రంగం పైనే ఉంది. విశ్వనాథ్‌కు క్రీడాలంటే ఇష్టం. కానీ వాటి వల్ల జీవితంలో స్థిరపడలేవని ఆయనకు ఇంజనీరింగ్ విద్య చదవమన్నారు. అయిష్టంగానే ఆ కోర్సులో చేరిన విశ్వనాథ్ చదువులో రాణించలేక పోయాడు. వాస్తవంగా కౌమార దశలో ఉన్న విద్యార్థికి చుట్టూ పరిస్థితులు, స్నేహితులు, ఉపాధ్యాయులు చెప్పే బోధనలతో కొన్ని అభిరుచులు సహజంగా ఏర్పడతాయి. తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలు ఒక కోర్సును ఎన్నుకునే ముందు వారితో విపులంగా మాట్లాడాలి. వారు చెప్పే విషయాలకు, వారి ఆలోచనలకు, అభిరుచులకు విలువనివ్వాలి. వాటిని కొట్టి పారేయకూడదు. 'నీ కేమి తెలియదు వెధవ, మేము చెప్పి నట్టు విను'. అప్పుడే నీవు బాగుపడుతావు. అని వారిని బెదిరించకూడదు. ఈ భూమ్మీద జన్మించిన ప్రతి వ్యక్తిలోనూ అపారమైన శక్తి సామర్థ్యాలుంటాయి. వాటిని గుర్తించి సానబెడితే ఈ ప్రపంచంలో అద్భుతాలు చేసే ఎంతో మంది పిల్లలు మన మధ్యనే ఉన్నారు. వారిని గుర్తించి జీవితంలో ఉన్నత స్థానానికి ఎదిగేందుకు తోడ్పడాలి.

epaper.navatelangana.com

డబ్బు మనుషులు

"ఈ రోజు పార్టీ మారుతున్నట్లు మీడియా ముందు చెప్పాడు. వాడు కడుపుకు అన్నం తింటున్నాడా లేక ఏదైనా తింటున్నాడా..... నాలుక ఉంది కదాని మీడియాను పిలిపించి రోజుకో మాట చెబుతున్నాడు. వాడి కింద ఉన్న అనుచరులు గొర్రెల మందలా ఆ నాయకుడితో పాటు పార్టీ మారుతున్నారంట" అంది కోపంగా.

- ఓట్ర రవికుమార్

మాధవరావు గదిలోనికి ప్రవేశించగానే "ఈ వేళ సాయంత్రం మీ ఇంటికి వస్తున్నాను. ఆ సంగతి చెప్పడానికే ఫ్యూన్ చేత మిమ్మల్ని పిలిపించాను" అన్నారు

"కొన్ని రోజులు విశ్రాంతి తీసుకోవాలని డాక్టరు చెప్పారు. ఇంట్లోనే ఉంటాను సార్" అన్నాను.

మాధవరావు నడుపుతున్న హై స్కూల్ నందు నేను లెక్కల మాస్టర్‌గా పనిచేస్తున్నాను. ఒక విద్యార్థి తల్లితండ్రులతో ప్రవేశించగానే నేను వెళ్ళొస్తానన్నట్టుగా సైగ చేసి వెళ్లాను.

ఇంటికెళ్ళగానే ఎన్నడూ లేనిదీ న్యూస్ ఛానల్ చూస్తున్న మా ఆవిడను చూసి పక్కనే బాంబు పడినంతగా ఉలిక్కి పడ్డాను. నాకు తెలిసినంతవరకు మా ఆవిడకు సినిమాలు, సీరియల్స్ తప్ప వేరే ప్రోగ్రాం ఇంతవరకు చూడలేదు.

"ఇంతకు మునుపే పక్కింటి ఆవిడ చెబితే టీవీ పెట్టాను. ఒక వారం రోజుల క్రితం ఆ రాజకీయ పార్టీ నాయకుడు పార్టీ మారుతున్నట్లు వస్తున్న వార్తలు సరికాదని మీడియా ముందు స్పష్టం చేశాడు. కొంతమంది పనిగట్టుకొని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నట్లు ఆక్రోశంతో మాట్లాడాడు"

"అవును....ఇప్పుడేమిటి"

"ఈ రోజు పార్టీ మారుతున్నట్లు మీడియా ముందు చెప్పాడు. వాడు కడుపుకు అన్నం తింటున్నాడా లేక ఏదైనా తింటున్నాడా.....నాలుక ఉంది కదాని మీడియాను పిలిపించి రోజుకో మాట చెబుతున్నాడు. వాడి కింద ఉన్న అనుచరులు గొర్రెల మందలా ఆ నాయకుడితో పాటు పార్టీ మారుతున్నారంట" అంది కోపంగా.

ఆ రాజకీయనాయకుడు పక్క వీధిలో ఉండటం వల్ల న్యూస్ ఛానల్ పెట్టిందని తెలుసుకొన్నాను.

"కుళ్ళు రాజకీయాలు అంతేలే ....." అన్నాను

ఇంకా మా ఆవిడా మాట లాడబోతుండగా సెల్ ఫోన్ రింగ్ కావడంతో సెల్ ఫోన్ తీసుకొంది.

"అన్నయ్యా బాగున్నారా. మా పట్టణంలో రాజకీయ నాయకుడు పార్టీ వ్యతిరేక పార్టీని చెడామడా తిట్టుతూ ఎన్నికలలో ప్రచారం చేసినవాడు... ఒక చెట్టునుండి మరొ చెట్టుకు గంతులేసే కోతిలా వ్యతిరేక పార్టీలో డబ్బు కోసం చేరాడు"

"....."

"ఏమిటీ ముఖ్యమైన విషయం చెప్పడానికి ఫోన్ చేసావా..."

"....."

"ఏమిటీ మరో ఐదువేల రూపాయలు ఎక్కువగా వస్తుందా, అలాగైతే వెంటనే మీ బావతో మాట్లాడు.... ఇక్కడే ఉన్నారు" అంటూ నా చేతికి సెల్ ఫోన్ ఇచ్చింది.

"హలో ..." అన్నాను

"బావా... మీ పట్టణములులో అత్యాధునికమైన వసతులతో ప్రారంభించిన బడి ఓనర్ నాకు బాగా తెలుసు. మాటల మధ్య నీ గురించి చెప్పాను. మా బడికి మంచి లెక్కల మాస్టర్ కావాలి. మా స్కూల్ నందు చేరారంటే ఇప్పుడిస్తున్న జీతంకంటే మరో ఐదారువేలు ఎక్కువగా ఇస్తాను" అంటూ చెప్పారు. దరకాస్తు ఫారంవేసి నాకు చెప్పండి. వెంటనే మీకు అపాయింట్ మెంట్ వచ్చేలా చేస్తాను" అంటూ ఫోన్ కట్ చేసాడు.

మా ఆవిడ ఎందుకో క్యాలెండరు వైపు చూడటం గమనించాను మరికొంత సేపటికి టేబుల్ మీద సిద్ధంగా ఉంచిన పళ్ళ రసాన్ని నా చేతికిస్తూ "ఏమండీ, ఇప్పుడు చాలా మంచి శుభముహూర్తం. నేనిప్పుడే బ్రౌసింగ్ సెంటర్ కెళ్ళి ఆ స్కూల్ ఉద్యోగానికి అప్లికేషన్ ఫారం ప్రింట్ తీసుకొని వస్తాను. రేపు ఉదయం ఆ స్కూల్ నందు ఇచ్చిన తరువాత పాత స్కూల్ కెళ్ళండి. మీకు ఉద్యోగం సిద్ధంగా ఉందని ఫోన్ చేశారంటే అలాగే రాజీనామా రాసి వచ్చేయండి" అంటూ వేగంగా వెళ్ళింది.

అప్లికేషన్ ఫారం తీసుకొని వచ్చి "రేపు ఉదయాన్నే పూర్తి చెయ్యండి.

epaper.navatelangana.com

అడగడం మరిచాను ఈ నెల జీతం వచ్చిందా" అడిగింది.

"నాకు వచ్చిన విష జ్వరం వల్ల ట్రీట్‌మెంట్ కోసం ఊరికి వెళ్లి నలభై రోజుల తరువాత మొన్ననే వచ్చాము. జీతం ఎలా వస్తుంది... రాలేదు " అన్నాను.

"అప్పుగా కొంత డబ్బు ఇవ్వవచ్చుగా"

"అప్పుగా ప్రిన్సిపాల్‌తో చెప్పి ఏర్పాటు చేస్తానని క్లర్క్ చెబితే నేనేవద్దన్నాను" అన్నాను.

"మాధవరావు నన్ను లెక్కల మాస్టారుగానే గౌరవించారు"

అందరూ డబ్బు మనుషులయినప్పుడు ఎక్కడ జీతం ఎక్కువో అక్కడ పని చెయ్యాలి. ఇక్కడ దొరికే గౌరవం అన్ని బడులలో దొరుకుతుంది" అంది.

"ఇక కాస్సేపట్లో మాధవరావు మన ఇంటికి వస్తారు" అన్నాను.

"మీకిస్తున్న గౌరవం కాపాడుకొనడానికి నాలుగు బత్తాయి పళ్ళు తెచ్చి మన మొహాన కొట్టడానికి ఉంటుంది ఆయనకు టీ, కాఫీ కాదు.... పచ్చి మంచినీళ్లు కూడా ఇవ్వను" అంది.

కాలింగ్ బెల్ శబ్దం వినగానే మా ఆవిడ వెళ్లి తలుపు తీసింది. మాధవరావు గారు లోనికి వచ్చారు. ఖాళీ చేతులతో వచ్చిన మాధవరావును చూడగానే మా ఆవిడ గుర్ మంటూ నా వైపు చూసింది.

కుశలములు విచారించాక "వ్యాపార దృక్పథంతో ఈ బడి ప్రారంభించలేదు. చిన్నప్పటినుండి నాకు స్కూల్ మాస్టర్ అవ్వాలన్న ఆశయం ఉండేది, ప్రభుత్వ పాఠశాలలో దొరకలేదు. నా కోరికను గుర్తించిన మా నాన్నగారు నా కోసం ఎలిమెంటరీ పాఠశాల ఏర్పాటు చేశారు. మీలాంటి వారి సహకారంతో హైస్కూల్‌గా అభివృద్ధి చెందింది. మాస్టర్లందరినీ నా కుటుంబ సభ్యులుగా భావించాను. వారిని నా కింద పనిచేసే ఉద్యోగులుగా భావించలేదు"

బండారు అచ్చమాంబ స్మారక కథల పోటీలో సాధారణ ప్రచురణకు స్వీకరించిన చిన్నకథ

"ఆ సంగతి అందరికీ తెలుసుసార్" అంటూ మా ఆవిడ వైపు చూసాను.

మరోసారి నావైపు గుర్ మని చూసింది

"రూల్స్ ప్రకారం ఈ నెల జీతం ఇవ్వలేదు. నా దృష్టిలో మీరందరూ నా కుటుంబసభ్యులే. అందుకే ఈ నెల జీతం అప్పుగా కాకుండా కుటుంబ పెద్దగా ఇస్తున్నాను. దయచేసి తీసుకోండి" అంటూ డబ్బు టేబుల్ మీద ఉంచిన తరువాత "ఈ విషయం ఎవరితోనూ చెప్పవద్దండి" అన్నారు.

మా ఆవిడ వెంటనే లేచి టీ తయారు చేయడానికి వంటగది వైపు వెళ్లడం గమనించాను.

ఆయన వెళ్తుంటే నేను మా ఆవిడ కలసి ఆయన స్కూటర్ దగ్గరకు వెళ్ళాము

స్కూటర్ నందున్న పళ్ళ సంచి తీసి ఇస్తూ "ఈ మధ్య మతిమరుపు ఎక్కువయింది" అన్నారు.

ఆయన వెళ్ళగానే "నాతో పాటు పనిచేస్తున్న ఇద్దరు మాస్టార్లు మాటల సందర్భంలో పదివేల రూపాయలు జీతం ఎక్కువ ఇచ్చినా వేరే బడికి వెళ్ళను" అని చెప్పడంలో అర్థం ఇప్పుడు తెల్సింది. ఈ రోజు నాకు సహాయం చేసినట్లు వారికి చేసి ఉంటారు.

"మన పట్టణ రాజకీయ నాయకుడిలా ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థల యజమానులు డబ్బు మనుషులుగా మారి ప్రేమకు దూరమవుతున్న ఈ రోజుల్లో మాధవరావు గారు లాంటివారు ఉన్నారంటే నమ్మలేక పోతున్నాను. మీరు మాధవరావు గారి బడిలోనే పనిచేయండి" అంది మా ఆవిడ.

మరుగు మందు

7వ పేజీ తరువాయి...

బాగున్నరా? అని మంచి చెడ్డ అర్సుకున్నడు రాములు. బాగానే ఉన్నం కానీ చిన్న పంచాయతీ పుట్టింది. అని మరుగుమందు ముచ్చటంతా చెప్పిండు అశోక్.

'దెశిత్.... ఆ సిద్దిగాడా నీకు కక్కబోసింది? ఆడు పెద్ద లఫంగి. పెద్ద మోసగాడు. బట్టేబాజ్ గాడు. ఇంత దగ్గర వున్న నాకు చెప్పొద్దా? వాని గురించి తెల్వక దూరం దూరం ఊర్ల నుంచి వస్తరు. తెలిసినోళ్ళు ఎవ్వలు వాని కాడికి పోరు. నువ్వు కుండ పెంకల వాంతి

చేసుకున్న తర్వాత ఇంట్లకి రాంగనే దిడ్డి దర్వాజ కానించి ఆని మనుసులు పోయి అండ్ల మునగ బంక కలిపి వస్తరు. దానికి కావలసిన మునగ బంక మా బాయికాడ నుంచే రోజు తీసుకపోతడు. కావాలంటే చూపిస్త పా...' అని రాములు అశోక్‌ను తీసుకొని బాయి కాడికి పోయిండు.

బాయి గడ్డ పొంటి ఉన్న మునగ చెట్టుకు మస్తు కాట్లు పెట్టి ఉన్నయి. ఆ మునగ బంక చేతితో పట్టుకొని చూసిండు అశోక్. అచ్చం మాంసం ముద్ద లెక్కనే ఉంది. నిన్న తాను వాంతిలో చూసింది కూడా ఇట్లనే ఉంది. మోసం అర్థమైంది అశోక్‌కు. వెంటనే 'మామా! పంచాయతీ వద్దు ఏమి వద్దు నా అరుణను నేను తీసుకొచ్చుకుంట.' అనుకుంటూ ఇంటి దారి పట్టిండు అశోక్.

epaper.navatelangana.com

మన బంగారు బాల్యం.. సమస్యలు.. సవాళ్ళు

'బాలలు విజ్ఞాన హేతువులు - నేడు రేపుల మధ్య సేతువులు

పల్లె, పట్నం, నగరం తండా ఏదైనా కావచ్చు బాల్యం సవాళ్ళు సమస్యలు అనేకం. అవి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. ప్రధానంగా మనకు కనిపించేది పౌష్టికాహార లోపం. ఇది అనేక సమస్యలకు ప్రధాన కారణమౌతోంది. గర్భస్త దశ నుండి తల్లి, పిల్లలకు పౌష్టికాహారాన్ని అందించే అనేక పథకాలు ఉన్నప్పటికీ ఇంకా వెనుకబడే ఉండడం విషాధం.

- డా.పత్తిపాక మోహన్, 9966229548

చంద్ర బంధుర సుధా శీతువులు - మానవత వికాస హేతువులు' అంటూ 1979లో అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరం సందర్భంగా శ్రీశ్రీ బాలలను, వారి లక్షణాలను ప్రశంసిస్తూ ఆకాశ వాణిలో చక్కని గేయాన్ని వినిపించారు. ఒక్క శ్రీశ్రీగారే కాకుండా ఆ సందర్భంగా ఎందరో తెలుగు కవులు బాలల గురించి రాసారు కీర్తించారు. బాల బాలికలే 'సృష్టి సౌందర్యానికి, మానవుని ఆత్మోన్నత్యానికి ప్రతిబింబాలు, వ్యవస్థ మంచి చెడ్డలకు ఎక్స్‌రేలు' అని నార్ల అభిప్రాయం. నిజానికి బాలల లోకం, వాళ్ళ ప్రపంచం చిత్రమైనవి, విచిత్ర మైనవి. ఈర్షా ద్వేషాలు, రాగ ద్వేషాలు, తర తమ బేధాలేవీ ఉండవు. కోపాలుం డవు, తాపాలుండవు, కుట్రలు కుతంత్రా లసలే తెలియవు. మోసాలుం డవు, మాయామర్మాలు ఏమాత్రం తెలియవు.

బాల్యం అంటే ఏ దశ, ఎవరిని బాలలు అనవచ్చు అనే అంశంపైన చాలా మంది చాలా రకాలుగా వివరించారు. నిజానికి బాలలు, వారి వయో బేధాలను నిర్ణయించే విషయంలో ఇప్పటికీ మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తలకు, విద్యా వేత్తలకు బేధాభిప్రాయాలున్నాయి. శబ్ద రత్నాకరం, ఆంధ్ర వాచస్పతి ప్రకారం బాల లేదా బాలిక అంటే పదహారేండ్లకు లోబడిన పిల్ల లేదా పిల్లవాడని ఉంది. భారత రాజ్యాంగం విషయానికి వస్తే సంవిధానం 14 యేండ్ల లోపువారిని బాలలుగా పరిగణించింది. 1967లో ఢిల్లీలో జరిగిన అఖిల భారత బాల సాహితీ వేత్తల మహాసభ బాలలను నాలుగు వయో వర్గాలుగా విభజించింది. అవి 1. 0-6 సంవత్సరాల వయసు, 2. 6-9 సంవత్సరాల

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్లో తల్లితండ్రుల అవగా హనా లోపం కూడా ఒకటి. ఒక వైపు తమ పిల్లలు అందరి కంటే ముందు వరుసలో ఉండాలన్న కోరిక, మరోవైపు పిల్లల భవిష్యత్తు పట్ల తల్లితండ్రుల అభద్రతా భావం, నేటి పోటి పరిస్థితుల్లో భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందో అన్న సంశయం వంటివి పిల్లల మీద చాలా ఒత్తిడిని తెస్తున్నాయి. దీనికి తోడు ర్యాంకులు, మార్కుల వంటివి పిల్లలను తీవ్ర మానసిక ఒత్తిళ్ళకు గురిచేయడమే కాక వారి ఆత్మహత్యలకు ప్రధాన కారణ మౌతున్నాయి. కార్పోరేటు విద్యా సంస్థల దాటికి చిన్నభిన్నమైన బాలల కథలు, గాథలు మనం రోజూ ఎక్కడో ఒకచోట చూస్తూనే ఉన్నాం.

epaper.navatelangana.com

వయసు, 3. 9-12 సంవత్సరాల వయసు 4. 12-15 సంవత్సరాల వయసు. మనో వైజ్ఞానిక, విద్యావేత్తల ప్రకారం బాలల్లో వివిధ దశల్లో జరిగే మార్పులను బట్టి గర్భస్థ దశ, శైశవ దశ, బాల్యదశ, కౌమార దశగా పేర్కొన్నారు. పై విభజనకిది ఇంచుమించు సమానమైనదిగా భావించవవచ్చు. ఇవే కాక నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ ఇండియా తమ పుస్తక ప్రచురణ ప్రణాళిక కోసం కూడా వయో విభజనను చేసి దాని ప్రకారం పిల్లలకోసం పుస్తకాలు తెస్తోంది.

మన కవులు రచయితలు రాసినట్టు, వర్ణించినట్టు పండువెన్నెలలో పడుకుని గోరుముద్దలు తినే దృశ్యం అందరు బాలల్లో చూడలేం. అది భారతదేశం కావచ్చు, పాకిస్థాన్ కావచ్చు, మన పొరుగునే ఉన్న, చైనా, నేపాల్, రష్యా, అఫ్గనిస్థాన్ ఇలా ఏ దేశమైనా కావచ్చు గాక అంతటా బాల్యం బాల్యమే. అందులో వెలుగులూ ఉన్నాయి, చీకట్లూ ఉన్నాయి. ఇవ్వాళ్ళ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా లైంగిక వేధింపులకు, దోపిడీకి గురౌతున్నవాళ్ళలో బాలలు ప్రధానంగా ఉన్నారు. ఇలా లైంగిక దాడులకు, శారీరక దాడులకు గురైన పిల్లలు దాదాపు ఒక బిలియన్ వరకు ఉండవచ్చని ఐక్యరాజ్య సమితి అంచనా. మనం అందమైనదిగా, అద్భుతమైనదిగా వర్ణిస్తూ కథలు, కవితలు, గేయాలు రాసిన బాల్యం అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటోంది. నిత్యం సతమవుతోంది.

అన్ని సందర్భాలకు ప్రత్యేక దినోత్సవాలు ఉన్నట్టే బాలల దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటున్నాం. బాలల గురించి మాట్లాడుకునేందుకు, బాల్యాన్ని గౌరవించి, వారికి సాంస్కృతిక, సాహిత్య మరియు చైతన్య పూరిత వారసత్వాన్ని అందించాలన్న సంకల్పంతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని దేశాలు, ఆయా దేశాల్లో బాలల పట్ల, బాల హక్కులు, అవసరాల గురించి పనిచేసిన వ్యక్తులు, సందర్భాలను బట్టి 'బాలల దినోత్సవాలు' జరుపుతున్నాయి. దీనిని మన దేశంలో బాలల పట్ల అమిత ప్రేమను చూపిన తొలి ప్రధాని పండిత్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ జయంతి, నవంబర్ 14న జరుపుకుంటున్నాం. ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ 20 నవంబర్, 1959 నుండి బాలల దినోత్సవాన్ని జరుపుతోంది. జానికి 1925, అంతకు ముందు నుండి జనీవా మొదలుకుని రష్యా వరకు వివిధ సందర్భాలను బాలల దినోత్సవంగా ప్రకటించి నిర్వహించాయి. చాలా కమ్యూనిస్టు దేశాలు జూన్ 1న బాలల దినోత్సవాన్ని నిర్వహించుకున్నాయి. ఈ పరంపరం నేటికీ కొనసాగుతోంది. ఐక్య రాజ్య సమితి పిల్లల హక్కుల హక్కుల పత్రం అనేక అంశాలను చర్చకు లేవనెత్తింది. 1990 సెప్టెంబర్ 30న న్యూయార్క్‌లో మొదటి ప్రపంచ బాలల సదస్సు జరగగా ఇందులో దాదాపు 159 దేశాలు పాల్గన్నాయి. ఈ సందర్భంగా ప్రటించిన బాలల హక్కుల పత్రం ప్రకటనను పురస్కరించుకుని జరుపుతోంది.

వేదాల నుంచి నేటి మన ఆధునిక సాహిత్యం వరకు పిల్లలను గురించి కీర్తించాయి, చర్చించాయి. భారత రాజ్యాంగ సైతం బాలలను, వారికి గల హక్కులను చర్చించింది. అంతేకాకుండా అనేక సూచనలు చేసింది. వాళ్ళ రక్షణ కోసం చట్టాలను చేసింది. ముఖ్యంగా పద్నాలుగు సంవత్సరాలలోపు పిల్లలతో పనిచేయించడం నేరమని రాజ్యాంగంలోని ఇరవై నాలుగవ అధికరణం చెబుతోంది. బాలల్లో సాంస్కృతిక వికాసం పెంచాలని, బాల కార్మికులను ఆర్థిక దోపిడి నుండి విముక్తి కలిగించాలని, ఉచిత నిర్బంధ విద్య అందించాలని ముప్పై ఒకటవ అధికరణం చూచించగా, ఆర్థిక అవసరాల

ఆరోగ్యవంతమైన బాల్యం కోసం...

నాటిన తర్వాత మొలకెత్తే మొక్క ఎదుగుదల ఆ పరిసర ప్రాంతాల వాతావరణం, అక్కడి మట్టిలోని సారం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. సారావంతమైన నేల, అనుకూలమైన వాతావరణంలో పెరిగిన మొక్క ఆరోగ్యవంతంగా, పచ్చగా నిగనిగలాడుతూ ఎదిగి ఆహ్లాదాన్ని ఇచ్చే పూలను, పోషకాలనందించే ఫలాలను అందిస్తుంది. అలాగే పిల్లల ఎదుగుదల కూడా జన్మనిచ్చిన కుటుంబ పరిస్థితి, చుట్టూ ఉన్న సమాజంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. నాడు జన్మించిన బిడ్డ బాల్యమంతా ఉమ్మడి కుటుంబాలలో గడిచిపోయేది. అమ్మానాన్నలతో పాటు తాతలు నాయనమ్మలు, బాబాయి, పిన్ని ఇలా అందరి ప్రేమనూ పొందుతూ చిన్నతనం నుండి ఒక సమిష్టితత్వాన్ని పెంపొందించుకునేవారు. మనిషి కాలక్షేపం కోసం సాటి మనిషిపై ఆధారపడే రోజులవి.

సమాజ పరిస్థితులు కూడా విభిన్నంగా ఉండేవి. తాను ఎదగటం అంటే సాటి మనిషిని పోటీతత్వంతో అణగ దొక్కాలి అనే ఆలోచనలు లేని రోజులవి. పాతకాలం పాఠశాలలో వాతావరణం కూడా పిల్లలకు అనుకూలంగా ఉండేది. వ్యాపారధోరణిలో కాకుండా ప్రేమతో పిల్లల్ని బాధ్యతాయుత పౌరులుగా తీర్చిదిద్ది వృత్తిపట్ల గౌరవంతో ఉపాధ్యాయులు ఉండేవారు. అలాంటి వాతావరణంలో బాల్యం గడిపితే వారు సమాజంలో విలువలు గల పౌరులుగా, సమాజ హితులుగా ఎదుగుతారు. నేడు చిన్న కుటుంబాల్లో, అమ్మానాన్నలు ఉద్యోగాలతో బయట ఎక్కడో సమయం గడుపుతుంటే పిల్లల బాల్యమంతా దాదాపు ఒంటరిగానే గడపాల్సి వస్తుంది. మంచీ చెడు వివరించ గల సమయం ఉన్న తాతలు ఎక్కడో దూరంగా ఉంటున్నారు. కాలక్షేపం కోసం సాటి మనిషి మీద కాకుండా టీవీలు, సెల్‌ఫోన్ల మీద ఆధారపడుతున్నారు. పాఠశాలలో చదువు జ్ఞానసముపార్జన కోసం కాకుండా పోటీతత్వంతో ధన సముపార్జనే ధ్యేయంగా సాగుతుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ఎదిగే బిడ్డ కేవలం తనకోసం తాను బతుకుతున్నాడు. తను ఒక సమాజజీవి అనే విషయం మరుగున పడిపోతుంది. మార్పు అనివార్యం. కానీ సమాజహితం దిశగా ఆ మార్పు రావాలి అని ఆశించాలి కదా! ఆ దిశగా ప్రయాణాన్ని కొనసాగించాలి. శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యంతో బాల్యం గడిచే మార్పు కోసం మనందరం శ్రమించాలి.

- డా॥ వాసిరెడ్డి రమేష్‌బాబు
రాష్ట్ర బాలోత్సవ నిర్వాహకులు

epaper.navatelangana.com

వేదాల నుంచి నేటి మన ఆధునిక సాహిత్యం వరకు పిల్లలను గురించి కీర్తించాయి, చర్చించాయి. భారత రాజ్యాంగ సైతం బాలలను, వారికి గల హక్కులను చర్చించింది. అంతేకాకుండా అనేక సూచనలు చేసింది. వాళ్ళ రక్షణ కోసం చట్టాలను చేసింది. ముఖ్యంగా పద్నాలుగు సంవత్సరాలలోపు పిల్లలతో పనిచేయించడం నేరమని రాజ్యాంగంలోని ఇరవై నాలుగవ అధికరణం చెబుతోంది.

కొరకు పిల్లల శక్తి యుక్తులను దుర్వినియోగం చేయవద్దని, పిల్లల వయసు, వారి శక్తికి మించి ఏపని భారాన్ని వారిపై మోపకూడదని ముప్పై తొమ్మిదవ అధికరణం చెబుతోంది. ఆదేశిక సూత్రాల్లోని 24, 39 (ఇ), 39 (ఎఫ్), 45,47 ప్రకరణలు బాలల సంరక్షణ, విద్య గురించి చెబుతున్నాయి. ఇవేకాకుండా వివిధ సందర్భాల్లో అనేక చట్టాలు కూడా బాలల సంరక్షణ, భవితవ్యం దృష్ట్యా తయారుచేయబడ్డాయి. వాటిలో 1933 బాలల చట్టం, 1948 చిల్డ్రన్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఆక్ట్, 1948 కనీస వేతనాల చట్టం, 1948 ఫ్యాక్టరీల చట్టం, 1962 అప్రెంటీస్ చట్టం, మోటార్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చట్టం, 1986 బాల కార్మికుల నిషేధ మరియు నియంత్రణ చట్టం వంటివి ప్రధానంగా పేర్కొనవచ్చు. తెలంగాణలో 'పిల్లల రక్షణ చట్టం' కొన్ని సవరణలతో అమలులో ఉంది. దీని ప్రకారం ఏడు సంవత్సరాల వయసులోపు పిల్లలను పనిలో పెట్టుకోవడం పూర్తిగా నిషిద్ధం.

డా.వి.ఆర్. శర్మ తన పిహెచ్.డి సిద్ధాంత వ్యాసంలో బాలల హక్కుల గురించి చేసిన శాసనాలన్నింటి గురించి చర్చించారు. వాటిలో ప్రధానమైనవి : బాల్య వివాహాల నిరోధక చట్టం 1829, గార్డియన్ అండ్ వార్డ్స్ యాక్ట్, 1890, పౌరసత్వ చట్టం 1955, సప్రెషన్ ఆఫ్ ఇమ్మోరల్ ట్రాఫిక్స్ ఇన్ ఉమన్ అండ్ గర్ల్ యాక్ట్ 1956, యంగ్ పర్సన్స్ హార్మ్‌ఫుల్ పబ్లికేషన్ యాక్ట్ 1956, హిందూ మైనారిటీ అండ్ గార్డియన్ షిప్ యాక్ట్ 1956, హిందూ అడాప్షన్ అండ్ మెంటేయినెన్స్ యాక్ట్ 1956, ప్రొబెషన్ ఆఫ్ అఫెండర్స్ యాక్ట్ 1958, ద ఆర్గనైజేషన్ అండ్ చారిటబుల్ హోమ్ యాక్ట్ 1960, జనన మరణాల రిజిస్ట్రేషన్ యాక్ట్ 1969, జువైనల్ జస్టిస్ యాక్ట్ 1986, ఫ్రీ నాటల్ డయాగ్నటిక్ రెగ్యులేషన్ అండ్ ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ మిస్ యాజ్ యాక్ట్ 1994 వంటివి వాటిలో కొన్ని.

బాల్యం, సవాళ్ళు

పారాడే దశ నుండి బాల్యం అనేక సమస్యలను ఎదుర్కొంటోంది. ఇందుకు ఎవరూ అతీతంగా లేరని చెప్పవచ్చు. పల్లె, పట్నం, నగరం తండా ఏదైనా కావచ్చు బాల్యం సవాళ్ళ సమస్యలు అనేకం. అవి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఒకే విధంగా ఉన్నాయి. ప్రధానంగా మనకు కనిపించేది పౌష్టికాహార లోపం. ఇది అనేక సమస్యలకు ప్రధాన కారణమౌతోంది. గర్భస్త దశ నుండి తల్లి, పిల్లలకు పౌష్టికాహారాన్ని అందించే అనేక పథకాలు ఉన్నప్పటికీ ఇంకా వెనుకబడే ఉండడం విషాధం. దీనికి తోడు గ్రామాల్లో మూడ నమ్మకాలు, దేవుళ్ళు, దయ్యాలు వంటివి ఎదుగుతున్న పిల్లల పట్ల శాపంగా మారిన సందర్భాలు కూడా మన చూడవచ్చు.

బాల్యంలో సమస్యలకు షికారవుతున్న వాళ్ళలో ఆడపిల్లలు ముందు వరుసలో ఉన్నారు. వాళ్ళు ఎదుర్కొంటున్న వాటిలో బాల్యవివాహాలు ఒకటి కాగా, ఎదుగుతున్న వయస్సులో, ఇంట్లో, బయటా లైంగిక వేధింపులకు గురికావడం. ఎన్ని చట్టాలు చేసినా అవగాహనా లేమి, భయం, బయటకు తెలిస్తే సమాజం ఎమనుకుంటుందో అన్న సంశయం బాలికల పట్ల శాపంగా మారింది. ఆడపిల్లలే ఎదుర్కొంటున్న మరో సమస్య మరుగుదొడ్ల

బాలల దినోత్సవ శుభాకాంక్షలతో...

బాలల ప్రపంచం ఓ అద్భుతమైన ప్రపంచం. వారి ఊహలు ఆలోచనలు వైవిధ్యంగా ఉంటాయి. వారి ఊహల్లో ప్రకతి, జంతువులు, పక్షులు నింగీ నేలా ఒకటేమిటి అన్నీ వాళ్ళతో మాట్లాడే నేస్తాలే. వాళ్ళకు చాలా ఇష్టమైనవి లయబద్ధంగా ఉన్న గేయాలు, పాటలు ఆసక్తికరంగా ఉండే వివిధ రకాలైన కథా సాహిత్యం. అందుకే బాల్యంలో పెద్దలు చెప్పే జంతువుల కథలు, వీరోచిత గాథలు, దేశభక్తి గాథలు, ఇలాంటివి వయసును బట్టి వినడానికి ఇష్టపడుతుంటారు.
వీటిని ఇష్టంగా వినడమే కాకుండా వీటి ద్వారా ప్రేమ, విశ్వాసం, న్యాయం, నిజాయితీ,నిష్కాపట్యం, ధైర్యం, ఆనందం,నిస్వార్థం,జీవనోత్సాహం, ఆత్మ విశ్వాసం, ఆత్మ గౌరవం, బాధ్యత మొదలైన కాలాతీత విలువలు గల సద్గుణాలను నేర్చుకుంటారు. "బాల బాలికలను బాధ్యతాయుత పౌరులుగా తీర్చిదిద్ద గలిగేది సాహిత్యం" అలాంటి సాహిత్యం ఎక్కువగా రావాలని బాల సాహిత్యం యొక్క ఆవశ్యకత గురించి మాజీ రాష్ట్రపతి స్వర్గీయ ఫకద్దీన్ అలీ అహ్మద్ గారు అంటారు.

ఈ బాల సాహిత్యం వలన విద్యార్థుల్లో సత్ప్రవర్తన, మాతృభూమిని ప్రేమించే ఉత్తమ పౌరులుగా తీర్చిదిద్దడానికి అవకాశం ఉండటమే కాకుండా వారిలో మాతృభాష పట్ల అభిమానం పెంచడానికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది.
అమ్మ ఒడి నుండి చదువులమ్మ ఒడి చేరిన బాలలకు ఉత్తమ సాహిత్యాన్ని అందించవలసిన బాధ్యత ఉపాధ్యాయులదే. ఈ సాహిత్యం ద్వారా వారిలో పఠనాసక్తి, జిజ్ఞాస రేకెత్తించడంతో పాటు వారి హృదయ స్పందనలను స్వేచ్ఛగా వ్యక్తీకరించగలిగే సామర్థ్యం కూడా పెంపొందుతుంది. అందుకే బాలల కోసం పెద్దలు రాసే సాహిత్యం చదివించడం తో పాటు వారితో కూడా సాహిత్య సజన చేయించాలి. ప్రస్తుత మన తెలంగాణ రాష్ట్రం రూపొందించిన పాఠ్య పుస్తకాలు అందుకు తగ్గట్టుగా వున్నాయి..

– వురిమళ్ళ సునంద

epaper.navatelangana.com

వెండి తెర పై ధీరోత్తమ స్త్రీ పాత్ర - సెవంది

- పి.జ్యోతి, 9885384740

తన్నీర్ తన్నీర్ తమిళ భాషలో 1981 లో వచ్చిన తమిళ సినిమా. ప్రపంచం భాషల్లో చాలా సినిమాలు సబ్ టైటిల్స్‌తో చూడడం అలవాటయిన నాకు ఈ సినిమా చూస్తున్నప్పుడు మొదటి సారి తమిళ భాష రానందుకు బాధపడ్డాను. కారణం కణ్ణదాసన్, వైరముత్తు పాటలను సబ్ టైటిల్స్ లేకుండా చూస్తూ వాటిలోని వైబ్రేషన్స్‌ను ఆస్వాదిస్తూ అవి తమిళంలో ఎంత బావుండి ఉంటాయో అని ఊహించుకోవడమే. భారత దేశంలో గొప్ప సినిమాలు అని ఎవరు ఒక లిస్ట్ తయారు చేసినా ఈ సినిమా తప్పకుండా ఉండి తీరుతుంది. ఎమ్.ఎస్. విశ్వనాధన్ సంగీతం సినిమాకు పెద్ద అసెట్ బాలచందర్ దర్శకత్వం వహించిన అన్ని సినిమాలలో కూడా చాలా గొప్పగా వచ్చిన చిత్రం ఇది. సరిత నటన అత్యుత్తమ స్థాయిలో ఉంటుంది. మళ్ళీ ఈ సినిమా తీసే ప్రయత్నం చేసినా సరిత పాత్ర ప్రస్తుతం దక్షినాదిన నటిస్తున్న ఏ ఒక్క నటి ఆ స్థాయిలో చేయలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు. సినీనటి అంటే ఇలా ఉండాలి. ఇలా పాత్రలో జీవించాలి అని ఉదాహరణంగా ఒక సెమినార్ పెట్టుకోవచ్చు సరిత నటన మీద ఈ సినిమా గురించి చాలా మాట్లాడుకోవచ్చు. కోమల్ స్వామినాధన్ గారి నాటకం ఆధారంగా ఈ సినిమా తీసారని. సినిమాగా తన నాటకం వస్తే దానిలోని సారాన్ని చంపి అడ్డగోలగా తెరకెత్తిస్తారని స్వామినాధన్ గారు మొదట ఈ సినిమా తీయడానికి ఒప్పుకోలేదని. కాని నాటకాన్ని ఏ మాత్రం మార్చకుండా తీస్తానని బాలచందర్‌గారు హామీ ఇచ్చిన తరువాత అనుమానంగానే వారికి అనుమతి ఇచ్చినా సినిమా పూర్తి అయిన తరువాత దాన్ని చూసి వారు చాలా సంతప్తి చెందారని అంటారు. కథ స్వామినాధన్ గారిదయితే స్క్రీన్ ప్లే బాలచందర్ గారిదే. ఇలా ఈ సినిమాకు సంబంధించి చాలా విషయాలు చెప్పవచ్చు. కాని నేను మనదేశంలోని సినిమాలోని గొప్ప స్త్రీ పాత్రల గురించి చెప్పే ప్రయత్నంలో రాస్తున్న ఈ పరిచయాల క్రమంలో ఈ సినిమాని సరిత పాత్ర "సెవంది" భూమికగా చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తాను.

సాధారణంగా మనం చూసే స్త్రీలు మనం మెచ్చే స్త్రీ పాత్రలు నేను, నా భర్త, నా పిల్లలు, నా కుటుంబం అన్న చట్రంలో జీవిస్తుంటారు. అలా ఉండిపోయే స్త్రీలంటే మన సమాజంలో ఎంతో గౌరవం. స్త్రీతత్వం మూర్తిభవించిన అమ్మలు అని వారిని ఎన్నో రకాలుగా మెచ్చుకుంటూ ఉంటాం. కాని ఈ చట్రం దాటి నా కుటుంబం కన్నా నా ఊరు ముఖ్యం, ఊరు కన్నా దేశం ముఖ్యం, నా భర్త కన్నా సమాజం ముఖ్యం అనుకునే స్త్రీలను మనం భరించగలమా వారిలో ఎన్నో లోపాలు వెతుక్కుని వీరు సంసార పక్షం స్త్రీలు కారని, వారిని ఎన్నో రకాలుగా విమర్శిస్తూ ఒంటరివారిని చేస్తూ ఉంటాం. మన సామాజిక పరిస్థితులలో అలా విశ్వం అంతా నా కుటుంబం అనే స్థాయికె ఎదిగే స్త్రీలు, సమాజ శ్రేయస్సు కోసం కుటుంబ జీవనాన్ని వదులుకునే స్త్రీలు తయారయ్యే పరిస్థితులు చాలా చాలా తక్కువ. ఎక్కడొ ఒకరు ఈ భావాలున్న వ్యక్తులు కనిపించినా వారికి సమాజం పెట్టే పరిక్షలు అనేకం. నిజంగా అలా ఉండే స్త్రీలు చాలా ఉన్నతమైన వ్యక్తిత్వం ఉన్నవారు. ఒక పురుషుడు తనను తాను సమాజానికి అర్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించే దారిలో అతను ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితులకన్నా ఆ దారిలో ప్రయాణించె స్త్రీ ఎదుర్కొనే పరిస్థితులు చాలా కష్టంతో కూడుకుని ఉంటాయి. అలాంటి స్త్రీలను అర్థం చేసుకునే స్థాయిలో కూడా సమాజం ఉండదు. వారి నైతికతను, ప్రామాణికతను నిరంతరం అనుమానపు దష్టితో చూసే వ్యక్తుల మధ్య ఆదర్శాల కోసం వీరు సాగించే పోరాటం వెనుక ఉక్కు నిశ్చయం, పటిష్టమైన మనోనిబ్బరం ఉంటాయి. అలాంటి ఒక చక్కటి పాత్ర "సెవంది".

మధురై జిల్లాలో ఒక పల్లెటూరు. తాగు నీరు అస్సలు లేని ప్రాంతం. ఆ ఊరి ఆడపిల్ల సెవంది. చిన్న బిడ్డతో పురిటికి పుట్టింటికి వస్తుంది. నీటి ఎద్దడి కారణంగా ఎన్నో కిలోమీటర్లు నడిచి తాగునీరు తెచ్చుకుంటూ ఉంటుంది. అంత విపరీతమైన కష్టంలో కూడా నీరు అడిగిన వారికి నీరు ఇస్తూ ఉంటుంది. లేవు అన్న మాట ఆమె నోట రాదు. మళ్ళి అంత దూరం నడిచి ఇంటికి నీరు తెచ్చుకుంటుంది. కుటుంబ దాహం తీర్చడానికి ఆమె చేసే ఈ ప్రయాణంలోనే ఆమె వ్యక్తిత్వం, పట్టుదల కనిపిస్తూ ఉంటాయి. అంత కష్టపడుతూ కూడా అవసరం వచ్చినప్పుడు ఇతరులకు సహాపడడానికి వెనుకాడని ఆమె నైజం ఆమెలోని మంచితనానికి నిదర్శనం. ఆ ఊరి నాయకులు తమ స్వార్థం చూసుకుంటారు తప్ప ఊరిలోని వ్యక్తులకు నీరు అందించాలని అనుకోరు. ఆ ఊరికి ఆడపిల్లను ఇవ్వడానికి ఎవ్వరూ ఇష్టపడు. ఆ సమయంలో ఆ ఊరికి ఒక హత్య చేసిన వ్యక్తి వస్తాడు. చట్టం నుండి తప్పించుకుని తిరిగే అతను ఆ ఊరిలో సురక్షితంగా తల దాచుకోవచ్చని అనుకుని ఆ ఊరి లో ఉండాలని కోరుకుంటాడు. బదులుగా పక్క ఊరు నుండి బండి పై నీరు తీసుకువస్తానని చెప్తాడు. అతనే ఊరి వారి సహాయంతో ఒక బండి తయారు చేసుకుంటాడు. ఇక ఊరిలోని స్త్రీలకు అంత దూరం నడిచే శ్రమ తప్పుతుంది. ఊరి అందరికి అది చాలా పెద్ద ఓదార్పు. అలాంటి సమయంలో అతను నేరస్తుడని తెలిసి ఆ నేరం వెనుక కారణాన్ని తెలుసుకుని ఆ ఊరి జనం ఎట్టి పరిస్థితులలో అతను ఆ ఊరిలో ఉన్నాడన్న నిజం బైట పెట్టకూడదని పతిజ్ఞ చేస్తారు. అందరూ నాయకులు తమ స్వార్థం చూసుకుంటే కేవలం కొంత నీడ కోసం అతను వీరికి చేస్తున్న సహాయానికి ఊరంతా సంతప్తి పడతారు. తమని ఆ మాత్రం ఆదుకున్నవారు లేరని అందువల్ల అతన్ని కాపాడుకోవడం తమ కర్తవ్యం అనే నిర్ణయానికి వస్తారు.

ఆమె
సినిమా వ్యూ

సెవంది భర్త పోలీస్. మనవడిని చూడడానికి మొదటి సారి అత్త వచ్చినప్పుడు సెవంది కావాలని ఆమెతో తగువు పెట్టుకుని భర్తను ఆ ఊరు రాకుండా చేస్తుంది. తన కాపురం పాడయినా ఊరికిప్పుడిప్పుడే వస్తున్న మంచి రోజులు అలాగే నిలవాలని తాపత్రయ పడుతుంది. ఊరి జనం ఓట్లు బహిష్కరించి నప్పుడు ఆ ఊరి రాజకీయ నాయకులకు ఎదురు నిల్చి గట్టి పోరునిస్తుంది. ఊరిని ఒక్క తాటిపై నిలిపి ఎవరూ ఓటు వేయకుండా చూసే క్రమంలో అందరి కన్నా ఎక్కువ కష్టపడుతుంది. రాజకీయ నాయకులు ఊరి మీద కోపంతో వారు చేసుకున్న బండిని విరగగొట్టి ఆ నీళ్ళూ

మనం చూసే స్త్రీలు మనం మెచ్చే స్త్రీ పాత్రలు నేను, నా భర్త, నా పిల్లలు, నా కుటుంబం అన్న చట్రంలో జీవిస్తుంటారు. అలా ఉండిపోయే స్త్రీలంటే మన సమాజంలో ఎంతో గౌరవం. స్త్రీతత్వం మూర్తిభవించిన అమ్మలు అని వారిని ఎన్నో రకాలుగా మెచ్చు కుంటూ ఉంటాం. కాని ఈ చట్రం దాటి నా కుటుంబం కన్నా నా ఊరు ముఖ్యం, ఊరు కన్నా దేశం ముఖ్యం, నా భర్త కన్నా సమాజం ముఖ్యం అనుకునే స్త్రీలను మనం భరించగలమా... వారిలో ఎన్నో లోపాలు వెతుక్కుని వీరు సంసార పక్షం స్త్రీలు కారని, వారిని ఎన్నో రకాలుగా విమర్శిస్తూ ఒంటరివారిని చేస్తూ ఉంటాం.

తెచ్చే వ్యక్తిని చితకబాదినప్పుడు తామే కాలువ నిర్మించుకుందాం అని నిశ్చయిం చుకున్నప్పుడు తన వంతుగా అందరికి ఒకటి చేసి కాలువ నిర్మాణానికి పని చేస్తుంది.

ఇంతలో ఆమె భర్త ఆ ఊరు వస్తాడు. భర్త రావడం ఆమె అంత తొందరగా జరుగు తుందని ఊహించదు. ఆ నీరు మోసే వ్యక్తిని దాచడానికి ఎన్నో విధాల ప్రయత్నిస్తుంది. కాని భర్త అతన్నిచూస్తాడు. విషయం అతనికి అర్థమయి పట్నం వెళ్ళి అరెస్టు వారెంట్ తో వస్తానని వెళ్ళిపోతాడు. భార్య అంతు చూస్తానని బెదిరిస్తాడు. కాని ఊరు కోసం సేవంది భర్తని కాదనుకుంటుంది. అతన్ని ఎదిరిస్తుంది. చివరకు భర్త పోలీసులతో రానే వస్తాడు. ఊరివారందరితో సెవంది వారిని అడ్డగిస్తుంది. శత విధాల ఆ వ్యక్తిని కాపాడాలని కోరుకుంటుంది. కాని అప్పుడు జరిగిన గొడవల్లో అతను చనిపోయి, ఊరిలోని మరో ముఖ్యమైన వ్యక్తి నక్సలైట్లలో చేరిపోయి, ఊరి పెద్ద దిక్కు అయిన మాస్టారు ఒక అపరాధిని దాచిపెట్టరనే నెపం మీద జైలు పాలయ్యి, ప్రభుత్వ రూల్సు వీరు కట్టే కాలువను నిలిపివేస్తే మళ్ళి ఆశగా మబ్బుల వైపు చూస్తూ తమ ఊరి కి మంచి రోజులు వస్తాయనే ఆశతొ నిబ్బరంగా మళ్ళీ నీటి కష్టాలను ఎదుర్కొవ డానికి ఒంటరిగా మిగిలిపోతుంది.

సెవంది నిజంగా ఎంత బలమైన వ్యక్తిత్వం ఉన్న పాత్ర. చదువు రాని పల్లెటూరి స్త్రీ ఆమె. కాని స్త్రీలు తమ అదష్టం అనుకునే ప్రతి సౌకర్యాన్ని సామాజిక భద్రతను ఊరి కోసం వదులుకోవడానికి ఏ మాత్రం సందేహించని ఆమె వ్యక్తిత్వం చాలా గొప్పగా చిత్రీక రించారు బాలచందర్. తన బాగు కన్నా తన వ్యక్తిగత సుఖం కన్నా చుట్టూ ఉన్న వారి బాగోగులు ముఖ్యం అని దాని కోసం తనను తానం కష్ట పెట్టుకోవడానికి, నింద పడడానికి కూడా వెనుకాడని అపూర్వమైన వ్యక్తి త్వం ఆమెది. శ్రమకు ఆమె భయ పడదు, కష్టాలకు బెదరదు. ఎన్ని విపత్కర పరిస్థితులెదురైనా ఆశను వదులుకోదు. కష్టమైన పరిస్థితులలో తానేం చేయగలదో అది నిర్మొహమాటంగా చేసి చూపించే శక్తి, తెగువ ఆమె సొంతం. ఎక్కడా నేను స్త్రీని ఈ ఊరి ఆడపిల్లను, ఇప్పుడు నేను పరాయి దాన్ని అత్తగారి ఇల్లు, వారి ఊరు మాత్రమే ఇప్పుడు నావి, అని పరిధులు గీసుకుని, నిర్మించుకుని మనిషిగా తన భధ్యతను తప్పించుకోవాలని చూడదు. తాను పుట్టి పెరిగిన ఊరు తనను పరాయిదాన్ని చేసినా "ఆడ" పిల్లను చేసినా, నేను ముందు "ఈడ" పిల్లనే నేను పుట్టిన ఊరు బావుండాలి. ఊరిలోని వ్యక్తులు ఆనందంగా ఉండాలి అని వారికోసం అన్నిటీని వదులుకుని ఒంటరి అయిపోయిన స్త్రీ సెవంది. మన భారతీయ సినిమాలో చాలా తక్కువ స్త్రీ పాత్రలు ఇంత విశిష్టమైన వ్యక్తిత్వంతో కనిపిస్తాయి. అందుకే సెవంది అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఆడదాని ధర్మం, ఆడదాని కర్తవ్యం అంటూ కొన్ని నియమాలు ఏర్పర్చిన సమాజంలో నేను ముందు మనిషిని తరువాతే ఆడదాన్ని అని ప్రవర్తించే సెవంది లాంటి పాత్రలు నిజంగా వేళ్ళ మీద లెక్కపెట్టవచ్చు. సినిమాలో సెవంది పాత్రలో సరిత ఒదిగిపోయిన తీరు చాలా గొప్పగా ఉంటుంది. నీరు తీసుకురావడానికి చంకలో బిడ్డతో రెండు మూడు కుండలతో ఆమె వడి వడిగా అడుగులు వేసుకుంటూ నడిచేటప్పుడు కష్టం బదులు పట్టుదల, వయ్యారం బదులు ధైర్యం, జాలి బదులు విధిని సైతం సవాలు చేసే గుణం కనిపిస్తాయి. స్త్రీ అంటే మాలతీ తీగలా అల్లుకుపోయేది అనీ, ఒక చిన్న బరువు ఎత్తడానికి కూడా హీరో వైపు జాలిగా ముద్దుగా చూసే సొఫెస్టికేటెడ్ మాడర్న్ స్త్రీ పాత్రలలోని అందానికి దాసులయ్యే వారంతా తప్పక చూడాల్సిన పాత్ర సెవంది. ఎందరో శ్రామిక మహిళల ప్రతినిధి. హుందాతనం మూర్తీ భవించిన వ్యక్తిత్వం, ఎలాంటి పరిస్థితులలో కూడా ధైర్యం కోల్పోక చేయవలసినది చేసే తీరే సంకల్ప బలం నిండుగా ఉన్న సెవంది నాకు నచ్చిన పాత్ర. ఆ పాత్రకు తెరపై జీవం పోసిన సరిత ఎప్పటికీ సినీ పరి శ్రమ గర్వించవలసిన నటి. ఆమె సినిమాలు ఇప్పటి తరం నటీ మణులు చూసి తీరాలి. అందులో తన్నీర్ తన్నీర్ తప్ప కుండా చూడాలి. కార ణం ఈ సినిమా నెగిటివ్ మరొకటి లేక పోవడం, అతి దయ నీయమైన స్థితిలో ఆ ప్రింట్ మిగిలిపోవడం వలన ఒక దశాబ్దం తరువాత ఈ సినిమా దొరకక పో వచ్చు. ఇంత గొప్ప ఆణి ముత్యం మరో తరానికి అందకపోవచ్చు. ఈ ప్రింట్‌ని బ్రతికించుకో వడానికి ఎవరూ ప్రయత్నించక పోవడం మన సినిమాలలోని వ్యాపార ధోరణికి ఒక నిదర్శనం. అందుకే చూడాలనుకుంటే ఈ సినిమాను ఇప్పుడే చూడండి. ఈ సినిమా సబ్ టైటిల్స్ కూడా నాకు దొరకలేదు. అంత నిర్లక్షం మనకు. గొప్ప సినిమాను తీయాలనే కమిట్మెంట్ తక్కువ. గొప్ప సినిమాలను సంరక్షించుకునే ఆసక్తి తక్కువ%శాతం%. అవకాశం ఉన్నప్పుడయినా ఇలాంటి ఆణి ముత్యాలను చూసే ప్రయత్నం చేద్దాం. ఈ సినిమాకు రెండు జాతీయ పురస్కారాలు, రెండు ఫిల్మ్ ఫేర్ పురస్కారాలు లభించాయి. సరిత కు ఉత్తమ నటి పురస్తారం రావలసింది. కాని అదే సంవత్సరం ఉమ్రావ్ జాన్ సినిమాకు రేఖ ఆ పురస్కారాన్ని దక్కించుకున్నారు. ఇది యూ ట్యూబ్ లో ఉంది సబ్ టైటిల్స్ లేకుండా....

epaper.navatelangana.com

సౌకర్యం లేక పోవడం వల్ల చదువులు మధ్యలో ఆపివేసి ఇంటికే పరిమితం కావడం. మౌళిక సదుపాయాల కొరతతో పాటు గ్రామీణ ప్రాంతాలు, తండాల్లో పాఠశాలకు వెళ్ళేందుకు రవాణా సౌకర్యం లేకపోవడం కూడా మరింతగా బాలికలు విద్యకు దూరం కావడానికి కారణం అవుతోంది. ఎదుగుతున్న క్రమంలో బాలికలకు సరైన పోషక విలువలున్న ఆహారం లేకపోవడం వల్ల కూడా బాలికలు సమస్యలు ఎదుక్కుంటున్నారు. బాల బాలికలందరికి మధ్యాహ్న భోజనం వంటి సదుపాయాలు, అంగన్‌వాడిల్లో పోషక ఆహారాలు వంటివి అందిస్తున్నప్పటికీ ఆవి అనుకున్న మేరగా అందుబాటులోకి రావడం లేదు.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎదుర్కుంటున్న సమస్యల్లో తల్లితండ్రుల అవగాహనా లోపం కూడా ఒకటి. ఒక వైపు తమ పిల్లలు అందరికంటే ముందు వరుసలో ఉండాలన్న కోరిక, మరోవైపు పిల్లల భవిష్యత్తు పట్ల తల్లి తండ్రుల అభద్రతా భావం, నేటి పోటి పరిస్థితుల్లో భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందో అన్న సంశయం వంటివి పిల్లల మీద చాలా ఒత్తిడిని తెస్తున్నాయి. దీనికి తోడు ర్యాంకులు, మార్కుల వంటివి పిల్లలను తీవ్ర మానసిక ఒత్తిళ్ళకు గురిచేయడమే కాక వారి ఆత్మహత్యలకు ప్రధాన కారణమౌతున్నాయి. కార్పోరేటు విద్యా సంస్థల దాటికి చిన్నభిన్నమైన బాలల కథలు, గాథలు మనం రోజూ ఎక్కడో ఒకచోట చూస్తూనే ఉన్నాం. పిల్లలను పట్టి పీడిస్తున్న మరో అంశం మిటి మీరిన పోటీతత్త్వం. పొరుగింటి అబ్బాయి, అమ్మాయి కప్పు సాధిస్తే తమ పిల్లలు రెండు కప్పులు సాధించాలి. పక్కింటివాళ్ళ పిల్లలు ఏదో ఒక దానిలో నిష్ణాతులైతే తమ పిల్లలు కూడా అలానే ఉండాలనుకుని వారి స్థాయి, మానసిక స్థితి గమనించకుండా తల్లితండ్రులు పెట్టే ఒత్తిళ్ళు వాటిలో భాగమే. బడి, ఇల్లు, బయటా అంతటా ఏదో ఒక సమస్య, ఒత్తిడి బాల్యాన్ని ఇబ్బంధికి గురిచేస్తున్న పరిస్థితిని మనం చూస్తున్నాం. ఇటీవల మనం గమనిస్తున్న మరోవిషయం తల్లి తండ్రులు పిల్లల చదువును పెట్టు బడిగా చూడడం, భవిష్యత్తులో వచ్చే ఫలితాలను ముందుగానే ఊహించుకొని ఇబ్బంధికి గురిచేయడం.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కరోనా ధాటికి గురికాని రంగం కాని, దేశం కానీ లేదు. బాలలు, బాల్యం కూడా దీనికి అతీతం కాదు. కరోనా ఆడుతూ పాడుతూ ఉండే పిల్లలను ఇంటికి పరిమితం చేసింది. ఆన్‌లైన్ చదువులు అన్నిటికి దూరం చేసింది. ఇది ఆరోగ్యపరంగా, మానసికంగా పిల్లలను ఇబ్బంధులకు గురిచేసింది. ఇంటర్నెట్‌లోని వివిధ సైట్‌లు పిల్లల మానసిక స్థితిగతులపై తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపడమే కాక చెడుపరిణామాలకు తావిస్తున్నాయి. అన్నెం పున్నెం ఎరుగని బాల్యం తమకు తెలియకుండానే ఇంటర్నెట్‌ల మోసాలకు గురైపోతోంది. తమకు తెలియకుండానే ఊబిలో కూరుకుపోయి అవస్థలు పడుతోంది.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కరోనా ధాటికి గురికాని రంగం కాని, దేశం కానీ లేదు. బాలలు, బాల్యం కూడా దీనికి అతీతం కాదు. కరోనా ఆడుతూ పాడుతూ ఉండే పిల్లలను ఇంటికి పరిమితం చేసింది. ఆన్‌లైన్ చదువులు అన్నిటికి దూరం చేసింది. ఇది ఆరోగ్యపరంగా, మానసి కంగా పిల్లలను ఇబ్బంధులకు గురిచేసింది. ఇంటర్నెట్‌లోని వివిధ సైట్‌లు పిల్లల మానసిక స్థితిగతులపై తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపడమే కాక చెడుపరిణామాలకు తావిస్తున్నాయి. అన్నెం పున్నెం ఎరుగని బాల్యం తమకు తెలియకుండానే ఇంటర్నెట్‌ల మోసాలకు గురైపోతోంది. తమకు తెలియకుండానే ఊబిలో కూరుకుపోయి అవస్థలు పడుతోంది.

కర్ణుడి చావుకు సవాలక్ష కారణాలలాగా నేటి బాలలను, బాల్యాన్ని పట్టి పీడిస్తున్న సమస్యలు అనేకం. పరిష్కారాలు ఉన్నప్పటికీ అవగాహనా రాహిత్యం వంటివి ఆ దిశగా నడిపించడంలేదనిపిస్తోంది. పిల్లలశక్తి సామర్థ్యాలు చాలా గొప్పవి. సరైన అవకాశాలు, వాళ్ళ మనసుకు నచ్చినట్టు నడుచుకునే విధంగా సమయ సందర్భాలు కల్పించినట్టయితే బాల్యం బంగారు మయం అవుతుంది. ఆటపాటలకు ఆలవాలమైన బాల్యాన్ని అందుకు దూరంచేసి వారిపై తీవ్ర ఒత్తిడికి లోను చేయడం ప్రధానమైన అవరోధం. బాల్యాన్ని కాపడడానికి బాలల హక్కుల గురించి, బాలల గురించి తపిస్తున్న ప్రతి దేశం కృషిచేస్తున్నప్పటికీ ఇంకా ఆ దిశగా పనిచేయాల్సిన అవసరముంది. ఆలనా పాలనాతో పాటు పరిసరాలు, చదువు, సాహిత్యం ఉత్తమ విలువలు పెంచేందుకు తోడ్పడుతాయి. పిల్లలకు గాడ్జెట్లు, వస్తువులు, ఆటవస్తువులతో పాటు విలువలు పెంచి ఉత్సాహాన్ని, ఉల్లాసాన్ని, ఆనందాన్ని కలిగించే చక్కని సాహిత్యాన్ని అందించాల్సిన బాధ్యత వాళ్ళకంటే ముందు పుట్టిన వాళ్ళగా మనపైన ఉంది. జయహో! బాల సాహిత్యం.

(డా.వి.ఆర్. శర్మ, డా.సిరి, సిరిసిల్ల చందన, వడ్డేపల్లి సంధ్య, గరిపెల్లి అశోక్ ,అభిప్రాయల కలబోత)

బాల సాహితీవేత్తల బాధ్యత!

పిల్లలకి విలువలు, క్రమశిక్షణ, పెద్దల పట్ల గౌరవం, మన సంస్కృతీ సంప్రదాయాల పట్ల అవగాహన కలిగించి వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని పెంపొందించాలి. ఈ పని ఇంట్లో తల్లి దండ్రులు, పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు చేస్తారు. వారు చేసే పనిని బాలసాహితీ రచయితలు బాధ్యతగా తీసుకుని తమ రచనల ద్వారా చేయాలి.

తెలుగు భాషపట్ల ఆసక్తి, అనురక్తి కలిగి భాష మీద పట్టు సాధించేలా రచనలు చేయాలి. అవి చదివితే కొత్త విషయం తెలుసుకున్నామన్న అనుభూతి, జీవితానికి పనికొచ్చే మంచి విషయాలు చదివా నన్న సంతృప్తి కలగాలి. అప్పుడే ఆ

వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని పెంపొందించాలి.

రచనలు పంచతంత్ర కథలు, ఈసఫ్ నీతికథలు లాగ దశాబ్దాల పాటు నిలిచిపోతాయి.

అలాగే, ఈ బాలల దినోత్సవం సందర్భంగా' కథలు చెప్పే' సంస్కృతిని పునరుద్ధరించి పిల్లలకు కానుకగా ఇవ్వాలి.

చొక్కాపు వెంకటరమణ, కథాతపస్వి'
కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి పురస్కార గ్రహీత

epaper.navatelangana.com

అనువాద కథ

అడ్డు గోడ

నేను వినడం, కల్పించుకుని అడగడం సభ్యతగా ఉంటుందా? అని ఆలోచించే దాన్ని. బాధపడేదాన్ని. నీ గదిలో నువ్వు దీర్ఘంగా నిట్టూర్చినా అది నా గదిలోకి వినిపించేది. బహుశా ఈ విషయం నీకు తెలియకపోవచ్చు ఒకరి వెనక ఒకరం కూర్చుని ఉన్నాం. కాని, మన మధ్య ఒక 'అడ్డుగోడ' ఉంది.

తెలుగు : డాక్టర్ దేవరాజు మహారాజు

ఆఫీసులో నీ గది నా గది పక్కపక్కనే ఉన్నాయి. అయినా నా గది అటు వైపు పోలేదు. నీ గది ఇటు వైపు రాలేదు. ఈ గదులకు కొన్ని పరిమితులున్నాయి. ఈ రెండింటి మధ్య ఒక అడ్డుగోడ ఉంది. అది ఎప్పటి నుంచో ఉంది. పొరపాటున ఎప్పుడైనా నీ చేయి అడ్డుగోడ మీద పడితే, ఆ చప్పుడు ఆవతలి వైపు నాకు వినిపిస్తుంది. ఓ రోజు ఎవరో నీ గదిలో మన మధ్య గోడ మద మేకు కొట్టారు. ఆ రోజు నా గది యావత్తు శబ్దాలతో ప్రకంపనలతో కదిలి పోయింది. నేను గది బయటికి వరండాలోకి వచ్చి చూద్దును కదా నీ గది గుమ్మానికి ఒక దళసరి పరదా వేలాడుతూ ఉంది. నేను తిరిగి నా గదిలోకి వెళ్లిపోయాను. గుమ్మాలకు, కిటికీలకు జనం ఈ మధ్య ఖరీదైన గుడ్డలతో అందంగా పరదాలు వేసుకోవడం నేర్చారు. ఆ మాటకొస్తే నా గది గుమ్మానికి కూడా ఓ అందమైన కర్టెన్ వేలాడుతూ ఉంది.

పంజాబీ మూలం :
దతప్ కౌర్ తివానా

ఒక్కొసారి నువ్వెప్పుడైనా బంట్రోతును చివాట్లేస్తున్నప్పుడు నేను రాయడం ఆపేసి, కలం పక్కన పెట్టి, ఊరికే కూర్చునేదాన్ని. వచ్చి 'విషయమేమి'టని అడుగుదామని అనిపించేది. కాని, నేనలా చేయడం నీకు నచ్చుతుందో లేదోనని జంకేదాన్ని. నీ బంట్రోతును నువ్వు చివాట్లేసేప్పుడు.. నేను వినడం, కల్పించుకుని అడగడం సభ్యతగా ఉంటుందా? అని ఆలోచించే దాన్ని. బాధపడేదాన్ని. నీ గదిలో నువ్వు దీర్ఘంగా నిట్టూర్చినా అది నా గదిలోకి వినిపించేది. బహుశా ఈ విషయం నీకు తెలియకపోవచ్చు ఒకరి వెనక ఒకరం కూర్చుని ఉన్నాం. కాని, మన మధ్య ఒక 'అడ్డుగోడ' ఉంది.

ఓ రోజు నా గదిలో ఫ్యాన్ ఆగి పొయ్యింది – బహుశా కరెంట్ పోయి ఉంటుంది. కొన్ని నిముషాలు చూశాను. ఉక్కతో ఊపిరాడక బయటికి వరండాలోకి వచ్చాను. నీ గదిలో కూడా ఫ్యాన్ ఆగిపోయి ఉంటుందని అనుకున్నాను. పరదా సందులోంచి నీ గదిలోకి తొంగి చూస్తూ "పంఖా నడుస్తోందా?"– అని అడిగాను.

'కరెంట్ లేక ఫ్యాన్ ఆగిపోతే బయట వరండాలోకి రావొచ్చు కదా?' అని నా ఉద్దేశం. గది లోపల ఉక్కపోతలో ఇబ్బందిపడే కన్నా కొంత సేపు బయటికొచ్చి హాయిగా ఊపిరి పీల్చుకోవడంలో తప్పేముంది?

"లేదు. పంఖా ఆగిపోయింది! కాని, కిటికీ తెరుచుకున్నాను" అన్నావు నువ్వు.

నా గదికీ ఉంది. ఓ కిటికీ.. కానీ, నాకు ఆ సంగతే గుర్తు లేదు. అందుకే బయటి వరండాలోకి వచ్చాను.

ఓ రోజు ఫైల్ రాస్తున్నప్పుడు పొరపాటున నా పెన్ను జారి కింద పడిపోయింది. నిబ్ విరిగిపోయింది. నీ గది నుండి మరో పెన్ తెప్పించుకుందా మనుకున్నాను. కాని, మరో పెన్ అదనంగా ఉందో లేదోనని.. అనుమానపడ్డాను. ఎవరైనా ఒక పెన్నే కదా ఉంచుకుంటారు. సామాన్యంగా– "ఒకటే ఉంది. మరొకటి లేదు." అని నువ్వంటే.. నేను నా మనసు కష్ట పెట్టుకోకుండా ఉండలేమోనని అనిపించింది. అందుకే ధైర్యం చాలలేదు.. అడగడానికి! కొన్ని కొన్ని విషయాల గూర్చి చాలా సార్లు మనమే ప్రశిస్తాం! మళ్లీ మనకు మనమే సమాధానం చెప్పుకుంటాం!

ఈ మధ్య గోడను తీసేయిస్తే ఎలాగుంటుందీ– అని ఒక్కోసారి ఆలోచిస్తుంటాను. అప్పుడు నీ గది నీ గదిలో ఉండదు. నా గది నా గదిలా ఉండదు. ఒక విశాలమైన హాలులాంటి పెద్ద గది అవుతుంది. పెద్దదయినా, చిన్నదయినా గది గదే కదా? అయినా అలా చేయడం సబబు కాదేమో.. ఇలా వేరు వేరు గదులు కట్టినవాడు, అన్ని ఆలోచించే కట్టించి ఉంటాడు కదా ?

సిమెంటూ, ఇటుకలతో కటిన ఈ అడ్డుగోడ ఒక్కోసారి నాకు అసలు అడ్డుగోడే కాదనిపిస్తుంది. అందుకే గోడలోంచి అన్ని స్పష్టంగా చూడగలుగుతున్నాను. ఒక్కోరోజు నువ్వు పని చేయలేక పోతున్న సంగతి నీరసంగా పై కప్పు వైపు చూస్తూ కూర్చున్న సంగతి, ఫైలు తెరచి కాసేపు, ఫైలు మూసి కాసేపు.. కాలయాపన చేస్తున్న సంగతి నాకు తెలిసిపోతుంటుంది. బూట్లు వేసుకుంటూ, విడుస్తూ, కూచోలేక, నిలబడలేక అసహనంగా

epaper.navatelangana.com

ఊగిపోతున్న సంగతి, ఎటూ తోచక అరచేతి గీతలు చూసుకుంటూ పరధ్యానంగా ఉన్న సంగతి అన్నీ నాకు తెలిసిపోతూ ఉంటాయి. ఒక్కోసారి కాస్త హుషారుగా ఉన్నప్పుడు సన్నగా విజిల్ వేస్తూ పాట పాడడం, టేబుల్‌పై నున్న పేపర్ వెయిట్ గుండ్రంగా తిప్పుతూ ఉండడం కుర్చీలో ప్రశాంతంగా వెనక్కి జారగిలబడి, కాళ్లు పైకెత్తి పెట్టుకోవడం అన్నీ నాకు తెలిసిపోతూ ఉంటాయి. ఆ సమయంలో నేనేమాత్రం చప్పుడు చేయను. ఆ చిన్న శబ్దానికైనా నువ్వు ఉలిక్కి పడతావేమోనని నా భాయం!

వచ్చేప్పుడో, పోయేప్పుడో వరండాలోనో, మెట్ల మీదో కలుసుకుంటాం "ఊ..చెప్పు. ఎలా ఉన్నావ్" అని కుశలమడుగుతావు. సన్నగా నవ్వుతూ "బావున్నాను" అని అంటాను.

నువ్వు నీ గదిలోకి పోతావు. నేను నా గది లోకి–

నీ గది ఇటు వైపు రాలేదు. నా గది అటు వైపు పోలేదు. ఈ గదులకు కొన్ని పరిమితులున్నాయి. ఈ రెండింటి మధ్య ఒక వాస్తవం– అడ్డుగోడ.

మన గదుల మధ్య అడ్డుగోడ ఉండి కూడా నువ్వు ఆఫీసుకు రాని రోజు– అంటే నీ గదిలో నువ్వు లేని రోజు నాలో ఏదో వింత భావం బెంగగా తిరుగాడుతూ ఉంటుంది. ఆ రోజు ఎన్నిసార్లు గడియారం చూసుకుంటానో, ఎన్నిసార్లు నీళ్లు తాగుతావో, అవసరం లేకపోయినా ఎంత మందికి ఫోన్ చేస్తానో చెప్పలేను. రోజటిలా ఆఫీసు పని చకచకా చేసుకోలేను. పని వాయిదా వేస్తుంటాను. "ఏం. ఇవాళ మీ సారు రాలేదా?" అని వరండాలో కనిపించిన నీ అటెంటర్‌ని అడుగుతాను. ఒక్కోసారి అడగకపోయినా, అతనే చెపుతుంటా డు. "మా అయ్యగారు ఊళ్ళో లేరమ్మా"– అనో "సారింటికి చుట్టాలొచ్చారనో" చెపుతుంటాడు.

ఒకసారి చిత్రమైన ఆలోచనలు ఉండి ఉండి నా మెదడులో తిరుగుతూ ఉంటాయి. నా గదిలో యాభై యేళ్ల క్రితం ఎవరో కూర్చుని ఉంటారు. పక్క గదిలో కూడా ఎవరో కూర్చునే ఉంటారు కదా? మరి మరో యాభై యేళ్ల తర్వాత కూడా ఈ గదిలో ఎవరో ఒకరు కూర్చునే ఉంటారు. ఏ గదిలో కూడా ఎవరో ఒకరు కూర్చుంటారు. అయినా... మనుషులు చచ్చిపోవడమేమిటి? అసలు ఎందుకు పుడతారూ? వంటి ఆలోచనలతో మనసంతా కకావికలవుతుంది. భయం పుడుతుంది. అలాంటిది ఇప్పుడు ఆ భయం పోగొట్టుకోవడానికి అలా వేరే సెక్షన్లలోకి వెళ్లి స్నేహితులతో పిచ్చాపాటి మాట్లాడుతుంటాను.

కొన్ని రోజుల వ్యవధితో నువ్వు కనపడగానే "రాలేదేం ఇన్ని రోజులు"– అని తెలిసి కూడా అడుగుతాను.

"కొంచెం ఆరోగ్యం చెడింది.. ఈ మధ్య" అని అంటావు.

"మరి ఇప్పుడెలా ఉంది?"

"ఆ.. ఫరవాలేదు. థాంక్స్"– అంటావు. నువ్వు నీ గదిలోకి వెళ్ళిపోతావు. నేను నా గదిలోకి వచ్చేస్తాను. నీ పనిలో నువ్వు మునిగి పోతావు. నా పనిలో నేను...

ఓ సారి నేను చాలా రోజులు సెలవు పెట్టాను–

"మేడమ్ గారు రావడం లేదా?" నువ్వు నా అటెండర్‌ని అడిగావు.

"ఆరోగ్యం బాగులేదంట సార్! అందుకని.." అన్నాడతను.

"ప్చ్. అవునా పాపం !" అంటూ నువ్వు నీ గదిలోకి వెళ్ళి పొయావు. పోస్ట్‌లో వచ్చిన ఉత్తరాలు ఇవ్వడానికి నా ఇంటి కొచ్చిన నా అటెండర్ ఆ విషయం వివరంగా చెప్పాడు. రెండు రోజుల తర్వాత జ్వరం తగ్గి, కొంచెం ఫరవాలేదనిపించినపుడు నేను ఆఫీసుకొచ్చాను. నేను వచ్చిన సంగతి బహుశా నీకు తెలిసి ఉండదు. అందరి మీద చిరాకు పడడం, కింది ఉద్యోగస్తులను తిట్టడం, రాసిన కాగితాలు చించేయడం, కలుద్దామని వచ్చిన వాళ్ళకు అపాయింట్‌మెంట్ ఇవ్వకుండా తర్వాత కలుద్దామని వెనక్కి పంపేయడం నాకు తెలుస్తూనే ఉంది.

కాంటీన్‌లో కాఫీ తాగి రావడానికి కాబోలు నువ్వు గది బయటికి వచ్చావు. అకస్మాత్తుగా, అనూహ్యంగా నేను అప్పుడే కనిపించాను.

"రావడం లేదేం ఇన్ని రోజులు" అన్నావు నన్ను చూసి.

"ఆరోగ్యం బావుండక!" అన్నాను, నీరసంగా నవ్వుతూ.

"ఓహో. ఇప్పుడెలా ఉంది మరీ?"

"ఫరవాలేదు. బాగానే ఉంది. థాంక్స్"– అంటూ నేను నా గదిలోకి వచ్చాను.

ఈ గది అటు వెళ్ళలేదు. ఆ గది ఇటు రాలేదు. వాటికి నిర్దేశించిన పరిమితులున్నాయి. ఇద్దరి మధ్య ఓ పెద్ద అడ్డుగోడ ఉంది. ఓ గది నీది. ఓ గది నాది.

ఒక్కోసారి నాకు అనిపిస్తుంది. రెండు గదులు పక్కపక్కన ఉండడం కూడా సామాన్యమైన విషయమేమీ కాదు గదా?.. అని !

ఈ మధ్య మరీమరీ అనిపిస్తోంది. మా మధ్య ఉన్నది కేవలం ఒక అడ్డుగోడే కదా?

రచయిత్రి గురించి ...

భారతీయ పాఠకుల హృదయాలలో చిరస్థాయిగా నిలచిన పంజాబీ రచయిత్రి దతీప్ కౌర్ తివానా. నవ్వు చివర విషాదం, ఆనందం అంచున దుర్భర శోకం, విషాద వ్యంగ్య వైభవం.. ఆమె రచనలకు గల లక్షణాలు. పంజాబ్ విశ్వవిద్యాలయంలో పంజాబీ ప్రొఫెసర్‌గా పని చేసిన ఈమె, కథ, నవలా రచయిత్రిగా పాఠకులకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రులయ్యారు. శైలిపరంగా ఎంతో పరిణతి సాధించిన ఈమె రచనలన్నీ, ముహళల జీవితానికి సంబంధించినవే. స్త్రీ–పురుషుల మధ్య ఆకర్షణ, బాంధవ్యాలు, సంఘర్షణల చుట్టూ తిరిగేవే!! అతి సున్నితమైన అంశాల్ని చాకచక్యంగా, మనో వైజ్ఞానిక పరంగా నిర్వహించడం ఆమె ప్రత్యేకత! కథలో చెపుతున్న విషయాలే కాకుండా, చెప్పని ఎన్నో అంశాలని పాఠకుల కళ్ల ముందుంచడం ఈ రచయిత్రి రచనల్లోని విశిష్టత.

epaper.navatelangana.com

సెల్ఫ్ లాక్ డౌన్..

వెంటాడే వాక్యాలు

- తండ హరీష్ గౌడ్, 8978439551

ఇప్పటికిప్పుడు, ఇంకొంత కాలం వరకు అవసరమైన పదం ఇది.ఇలాంటి కాల పరిస్థితులకు కారణాన్ని అటుంచితే ఇప్పటి పయనాన్ని గురించి మాట్లా డాల్సిన అవసరం ఉంది.

ఇందులో వనపట్ల సుబ్బయ్య తన కవితల రూపంలో ప్రస్తుత పరిస్థితులను రికార్డు చేశారు.ఎవడో బంధిస్తాడు.ఏ కారణం చేతనో ఎవడో బంధింపబడుతాడు కానీ మనిషే రెండింటికి కారణం.ఇప్పుడు కర్తవు నీవే,కారణం నీవే అన్నట్టుగా ఈ సెల్ఫ్ లాక్ డౌన్ కి శ్రీకారం చుట్టాడు వనపట్ల సుబ్బయ్య.

ఇందులో కరోనా పరిస్థితుల్లో ఒక్కడుగా బతకటమే సమాజమన్న అంశం,కరోనా కాలంలోని ఆటలు,పాటల ముచ్చట్లు,

బడాబాబులకు ఇకనైనా మారండనే చురకలు,భర్త,భార్యలను,పిల్లలను,తల్లిదండ్రులనకుంట బంధాలను,అనుబంధాలను ఎవ్వరినీ వదలని సంఘటనలను,

వైద్యులు,పోలీసులు, నర్సులు, పారిశుద్ధ్య కార్మికుల సేవలు,వృత్తిపనులు చేసేవాళ్ళ కరోనాకాల జీవితాలు,వలసకార్మికుల తిరుగు ప్రయాణం వెతలు, సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన కారకాలను అన్నింటిని కవితలుగా పేని బిగించి కట్టాడు.

వెంటాడే వాక్యాల్లోకి...

1.బతుకు
చెట్టు కొట్టేసిన పిట్టలు గోసాయే
మాట్లాడుతుండగానే
గోడ కూలినంత
బాధాయే(అందరి యుద్ధం కరోనా పైననే..)

కవి ఈ వాక్యాల్లో బ్రతుకుకు ఆధారమైన విషయాలను చేర్చి మాట్లాడాడు.పక్షులు జీవనం కొనసాగించాలంటే ఒక గూడు కావాలి.అవి చెట్లమీదనే వాటిని ఏర్పర్చుకుంటాయి.నేటి కరోనా పరిస్థితిలోని జీవనవిధానాన్ని చెట్టును కొట్టేసిన పిట్టల బతుకుతో పోల్చి అందరం కలిసి కట్టుగా కరోనా పై యుద్ధం ప్రకటించాలంటాడు.

2. జేబు నిండా జవాబులున్నా
ప్రశ్నలుగా మిగిలిపోవొద్దు
బయటికోయి బతుకును
కూల్చుకోవొద్దు
ఇంట్లోనే ఉండి జీవితాన్ని
గెలవాలి
చేతులు కడగకపోతే
కరోనానే మనల్నే
కడిగేస్తది(నిశ్శబ్దం మన విజయం..)

మనం కాలర్ ట్యూన్స్ లో,ప్రైవేట్ ఆల్బమ్ సాంగ్స్ లో చేయి చేయి కలప కూడదని,పరిశుభ్రతను పాటించాలని వింటున్నాం.అయినా కొంత నిర్లక్ష్య ధోరణి

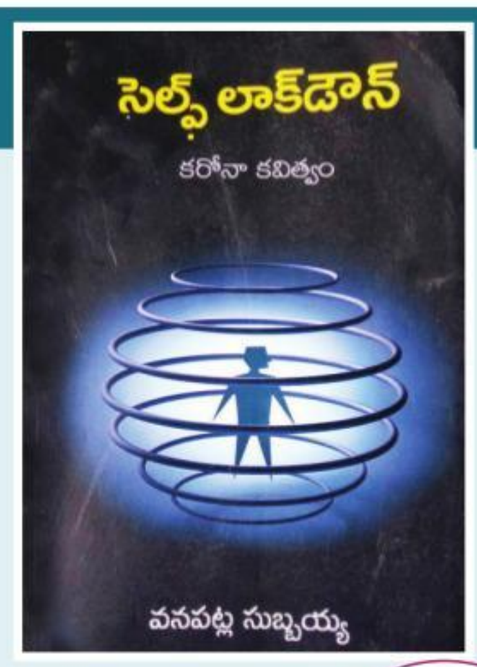

ఈ 'సెల్ఫ్ లాక్ డౌన్' కవితా సంపుటిలో కరోనా బారిన పడ్డ ప్రజా గాయకులు నిసార్,ఉద్యమాల ఉపాధ్యాయుడు ఉ.సా లపై నివాళులు అర్పిస్తూ కవితలు రాశాడు. లాక్ డౌన్ నాటి పరిస్థితులను దేన్నీ విడిచి పెట్టకుండా చిక్కగా కలిపి మనముందుకు తీసుకొచ్చాడు.ప్రతి సంఘటనను కవిత్వం చేయటంలో తనదైన చూపుగల సుబ్బన్నకు అభినందనలు.

అక్కడక్కడ కనిపిస్తూనే ఉంది.ఆ విషయాన్ని గుర్తు చేసే విధంగా కవి ఈ వాక్యాలను చక్కగా రాశాడు.తెలవక తప్పులు చేస్తే ఏమో అనుకుంటాం తెలిసి తెలిసీ తప్పు చేయకూడదన్న కవి ఆవేదన ఈ వాక్యాల్లో మనల్ని ప్రశ్నిస్తుంది.

3.సూది కింద పడ్డా వినిపిస్తున్నది
ఈగవాలినా కర్సినట్టైతున్నది
డిజిటల్ సౌండ్లులేవు డీజేల
గొడవల్లేవు
పొత్తిల్లలో బిడ్డలా
ప్రశాంతంగా సముద్రం
మనిషే కాలుష్యం
మనిషే విధ్వంసం
మనిషే వైరస్(మనిషే వైరస్..)

మనిషి ఈ జీవితాన్ని ఊహించి ఉండడు.తలుపులు మూసుకొని ఇంట్లోనే ఎటువంటి శబ్దం చేయకుండా బ్రతకటమనే శాపాన్ని పొందుతానని కలలో కూడా అనుకొని ఉండడు.లాక్ డౌన్ నాటి పరిస్థితులను సుబ్బయ్య ఈ వాక్యాల్లో దృశ్యీకరించారు.మనిషే తన తన ప్రయోజనాలకోసం ప్రకృతిని విధ్వంసం చేస్తూ ఇలాంటి వైరస్ లకు కారణమవుతున్నాడని చెబుతూ 'మనిషికి వైరస్ కి 'తేడా లేదని

చెప్పటం బాగుంది.

4.వాళ్ళు దొంగలు కారు
హంతకులు,ఉగ్రవాదులు కారు
పొట్టచేతబట్టుకొని బతుకుదెరువుకై
దేశం పోయినోళ్ళు దేశాలు
పట్టినోళ్ళు
వలసజీవులు అసంఘటితులు
భూమి పుత్రులు(వాళ్ళను ఇళ్ళకు చేరనివ్వండి..)

కనురెప్ప కాలంలోనే బ్రతుకు చిత్రాలు మారిపోయాయి.ఇప్పటికైనా మనిషికి కొంత అర్థమయిందనే భ్రమలోనే ఉన్నాను కానీ అది పోను పోను తెలుస్తుంది.పనులు లేక,తిండి లేక వలసెళ్ళిన వాళ్ళు తిరిగి ఇళ్ళకు చేరటానికి ప్రయాణం చేస్తున్న సంఘటన ఆధారంగా ఈ వాక్యాలు రాశారు. ఇవి చాలా శక్తి వంతమైన వాక్యాలు.రానురాను శాతాల లెక్కల్లో అవినీతిది పై చేయి అయ్యేట్టుగా ఉంది.కూలీ పనులు చేసుకొని తిరిగి వెళుతున్న వాళ్ళను అడ్డుకోవటం,సదుపాయాలు కల్పించకపోవటం బాధాకరం.

సుబ్బయ్య వలసజీవులను గురించి చెప్పిన ఈ నాలుగు వాక్యాలు అక్షర సత్యాలు.కవి అన్నట్టుగా హంతకులకు, ఉగ్రవాదులకు ,దొంగలకున్నంత గౌరవం వలస కూలీలపై లేకపోవటం హేయమైన చర్య.

epaper.navatelangana.com

నేమలీక

కాలం తెచ్చిన మార్పు

ఒక ఊరిలో ఒకతను అరుగు మీద కూర్చుని ప్రతిరోజు వచ్చీపోయే వారికి ఏదో ఒకటి చెప్తు ఉండేవాడు. రోజులు గడుస్తున్నాయి కానీ అతను చెప్పేది ఎవరికి అర్థం కావడం లేదు. అందరూ అతన్ని చూస్తే పారిపోవడం మొదలుపెట్టారు. అతనికి అర్థం అయ్యేది కాదు ఒకరోజు మనవడు పక్కన కూర్చుని తాత తాత అసలు నువ్వు ఏమి చెబుతున్నావో ఎవరికి అర్థం కావడం లేదంట అని అన్నాడు.

'నీకెలా తెలుసురా భడవ' అన్నాడు మనవడితో.

'అమ్మతో అందరూ అంటుంటే విన్నాను తాత' అన్నాడు మనవడు

ఆలోచనలో పడ్డాడు పెద్దాయన...

సరే అయితే నీకు చెప్తాను అర్థం అయిందో లేదో చెప్పు చూద్దాం అన్నాడు.

ఆ పిల్లవాడు సరే అంటూ తలవూపి తాత చెప్పిందంతా విని 'ఇంతకీ నువ్వు ఏం చెప్పావు దాని అర్థం ఏమిటి తాతా' అన్నాడు

ఆ పెద్దాయన అదేంట్రా నేను చెప్పింది మన వూరి భాషలోనే కదా' అన్నాడు.

దానికి ఆ పిల్లవాడు 'నేనెప్పుడూ వినలేదు తాత కొత్తభాష అనుకున్నాను' అన్నాడు.

ఆ సమాధానంతో ఆ పెద్దాయనకి అర్థం అయ్యింది. భాషలో మనుషుల మనస్తత్వాలలో చాలా మార్పులొచ్చాయి అని. పాత చింతకాయ పచ్చడి తినే రోజులు పోయి కొత్తదనంతో కూడిన విధంగా చెప్తే కానీ అర్థం చేసుకోరూ అనుకున్నాడు.

మనవడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పాడు..

అప్పటి నుండి మార్పు చేసి చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు అప్పటి వరకు పారిపోయినవారు చూట్టూ చేరి వినడం మొదలు పెట్టారు.

ఇంతకు ఆయన ముందు చెప్పినవే కొంచెం సరళంగా మార్చి చెప్పడం వల్ల అందరికీ దగ్గరయ్యాడు.

– పి.విశాలాక్షి

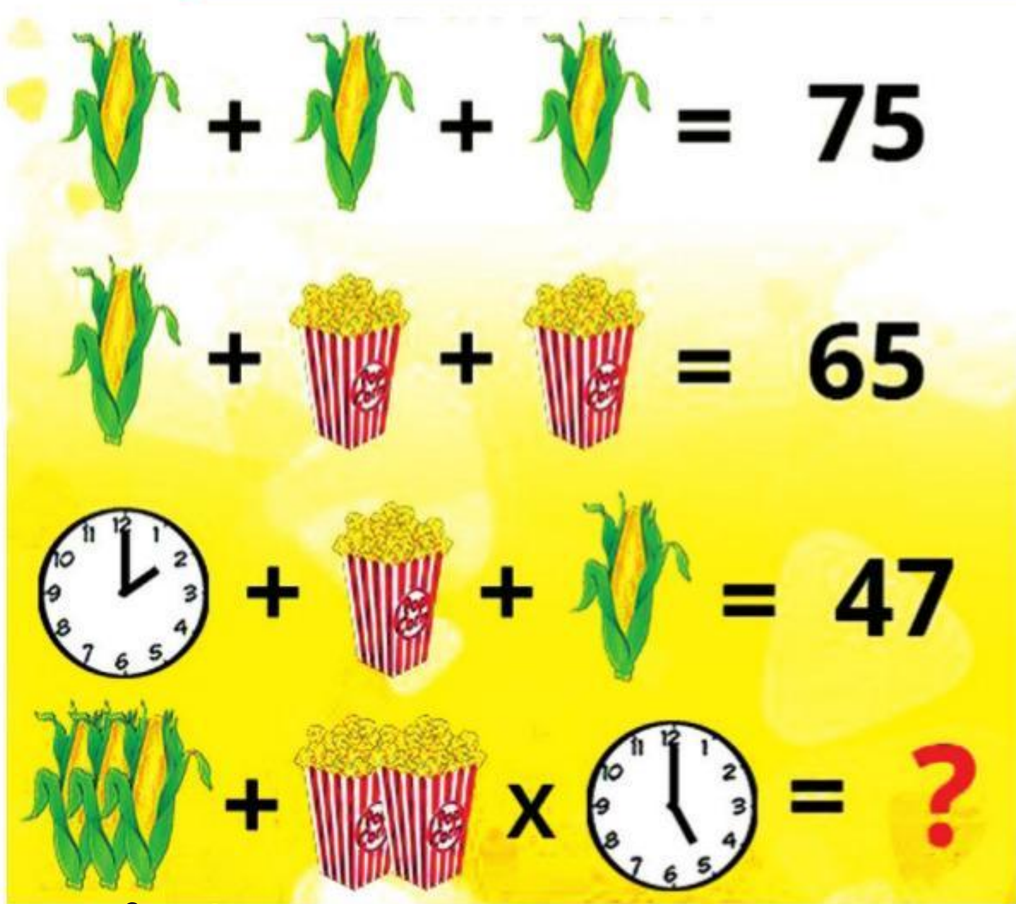

లెక్క తేల్చండి పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో రకరకాల బొమ్మలున్నాయి, వాటి మొత్తాన్ని కూడితే వచ్చే సంఖ్యలున్నాయి. దేనికి ఎంత అంకెను ఉపయోగిస్తే '?' దగ్గర సమాధానం వస్తుందో ట్రై చేయండి చూద్దాం...

నీతి పద్యం

ఇచ్చునదె విద్య, రణమున
జొచ్చునదే మగతనంబు, సుకవీశ్వరులున్
మెచ్చునదే నేర్పు, వాడుకు
వచ్చునదే కీడు సుమ్ము! వసుధను సుమతీ!

భావార్థం :

ఇతరులకు చెప్పగలిగేతేనే అది విద్య అవుతుంది. యుద్ధభూమిలో ప్రవేశించి యుద్ధం చేస్తేనే ధీరత్వం. ఉత్తమ కవులు కూడా పొగిడి మెచ్చుకుంటేనే నిజమైన కవిత్వం. పోట్లాటలు తెచ్చే పని చేయడం చాలా ప్రమాదకరం.

epaper.navatelangana.com

తేడాలు

పక్కన కనిపిస్తున్న రెండు బొమ్మలు చూడడానికి ఒకేలా ఉన్నా కాని వాటిలో పది తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఏంటో కనిపెట్ట గలరేమో ప్రయత్నించండి చూద్దాం..

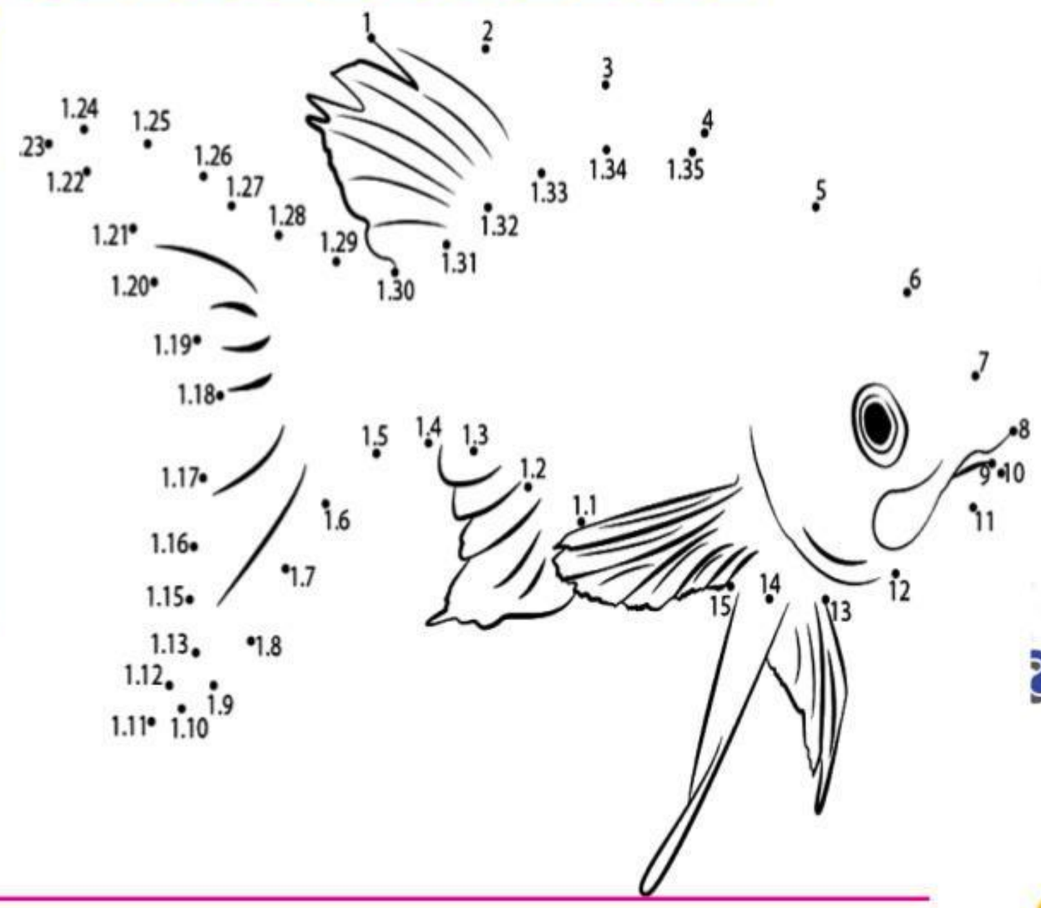

చుక్కలు కలపండి

పక్కనున్న ఆకారం పూర్తిగా లేదు. ఆ స్థానంలో చుక్కలు, పక్కన అంకెలున్నాయి. చుక్కలు కలుపుకుంటూ వెళ్తే పూర్తి ఆకారం వస్తుంది. ట్రై చేద్దామా..

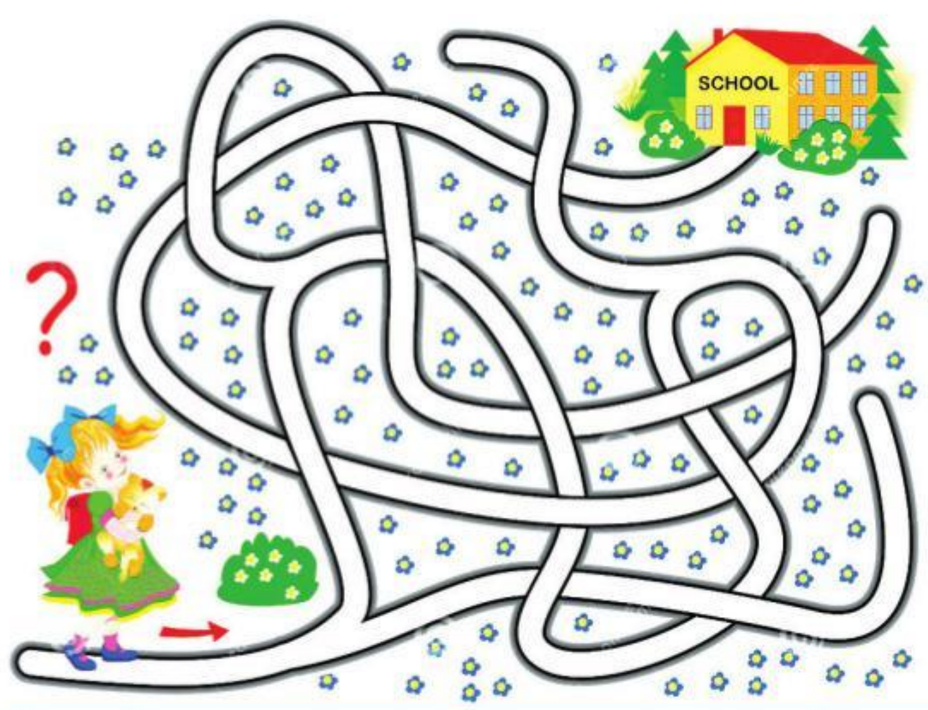

దారేది?

పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో బేబి స్కూల్‌కు వెళ్ళడానికి రెడీ అయింది. కానీ స్కూల్‌కు వెళ్ళడానికి దారి మొత్తం గందర గోళంగా ఉందట. సరైన దారేదో బేబికి హెల్ప్ చేయండి స్కూల్‌కి వెళ్తుందట..

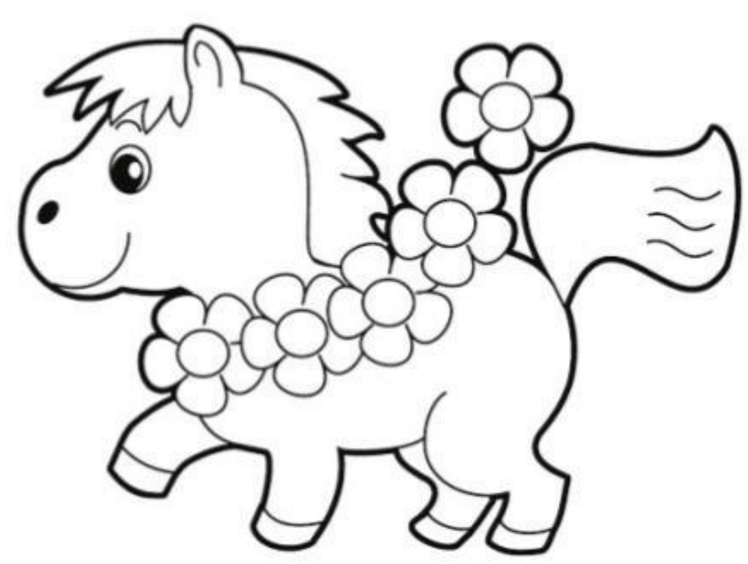

రంగులేద్దాం..!

పైనున్న బొమ్మకు ఏయే రంగులు వేస్తే అందంగా ఉంటుందో.. ఆ రంగులతో కలర్‌ఫుల్‌గా మార్చండి చూద్దాం...

epaper.navatelangana.com

దోసిలి వట్టు

ఒక చేత్తో గంపని మరొక చేత్తో పిల్లాడిని పట్టుకొని పాలివ్వడానికి వస్తలేదు. ఎదురుగా కూర్చున్న రేపటి అమ్మలు కనీసం గంపను కూడా పట్టుకోవట్లేదు. పాలివ్వకపోతే పిల్లాడు ఏడ్చేలా ఉన్నాడు. వాడి బాధను చూడలేక నవీన్ గంపను పట్టుకున్నాడు.అది చూసి తల్లి చిరునవ్వుని చినుకులా విసిరింది

- కెపి లక్ష్మీనరసింహ, 9010645470

పేరుకే ఇది నేషనల్ హైవే. ఒక్క బస్సు రాదు, ఒక్క ఆటో రాదు. బస్ స్టాప్ దగ్గర నిలవడి దాదాపు గంట కావొస్తుంది అనుకోని కర్చీఫ్ తో కారుతున్న చెమటను తూడ్చుకున్నాడు నవీన్. టౌన్లో పనుంది. టైంకి వెళ్ళకపోతే అది మళ్ళీ వాయిదా పడే అవకాశముంది. ఎండ విపరీతంగా సావగోడుతోంది. నాలుక ఎండిపోతోంది. ఇంటి దగ్గర తిన్నదంతా ఊరు దాటకముందే అరిగిపోయేలా ఉంది. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తుంటే ఒక ఆటో రానే వచ్చింది. సీట్లో నలుగురు అమ్మాయిలు కూర్చున్నారు. డ్రైవర్ పక్కలో, వెనకాల కూడా జాగ లేదు ఒక మధ్యలో ఉండే చెక్కపై తప్ప. ఎండకు అక్కడే నిలబడే ఓపిక లేక ఏదో ఒక చోట అన్నట్లు కూర్చొని ఇయర్ ఫోన్స్ పెట్టుకొని పాటలు వింటూ ఆలోచిస్తూ ఉన్నాడు నవీన్. ఆటో అన్నాసాగర్ స్టాప్ దగ్గర ఆగింది. వెంట్రుకలకు స్టీల్ గిన్నెలు అమ్మెటామె ఎక్కి నవీన్ పక్కనే చెక్కపై కూర్చున్నది. ఆమెకు గంపతోపాటు సంకన చిన్న పిల్లవాడు ఉన్నాడు. ఎండలో ఊరంతా తిరిగి తిరిగి బాగా అలసిపోయినట్లుంది. మొకమంతా వాడిపోయినట్లుంది. ఆటోలో కూర్చున్నదే తప్ప పట్టుకోలేదు. ఒక చేత్తో తమ కుటుంబాన్ని నడిపే గిన్నెల గంప పట్టుకుంటే మరో చేత్తో పిల్లాడిని పట్టుకున్నది. ఎదురుగా కూర్చున్న అమ్మాయిలు పిల్లాడిని కూడా తీసుకోవట్లేదు. అందరూ డిగ్రీ చదువుతున్న వాళ్ళలానే ఉన్నారు. తల్లితోపాటు ఎండలో తిరిగినందుకు పిల్లాడికి ఆకలి కూడా తన్నుకొచ్చినట్లుంది. తల్లి కొంగును గుంజుతున్నాడు.కానీ ఆమెకు ఒక చేత్తో గంపని మరొక చేత్తో పిల్లాడిని పట్టుకొని పాలివ్వడానికి వస్తలేదు. ఎదురుగా కూర్చున్న రేపటి అమ్మలు కనీసం గంపను కూడా పట్టుకోవట్లేదు. పాలివ్వకపోతే పిల్లాడు ఏడ్చేలా ఉన్నాడు. వాడి బాధను చూడలేక నవీన్ గంపను పట్టుకున్నాడు.అది చూసి తల్లి చిరునవ్వుని చినుకులా విసిరింది కతజ్ఞతగా. పిల్లాడు కాళ్ళు ఎగిరిస్తూ పాలు తాగుతున్నాడు. 'పాల పండ్లు ఊడేదాంక పాలు తాగినవ్ రా చిన్నోడా' అనే తన తల్లి మాట గుర్తుకొచ్చింది నవీన్ కు. పిల్లాడు పాలు తాగంగనే ఉషారయ్యాడు. అది చూసి ఆమె సంతోషించింది. ఇంతలో భూత్పూర్ వచ్చింది. ఆటో దిగి ఎవరి దారిన వాళ్ళు నడిచారు.

***

నవీన్ ఒక సర్వే పని మీద టౌన్లోని ఓ కాలనీలో తిరుగుతున్నాడు. అతనికి తోడు సురేష్ అనే ఇంకో వ్యక్తి కూడా ఉన్నాడు. అదే కాలనీలో "చిక్కెంట్టుకలకు స్టీల్ గిన్నేలే..." అనే కూత వినబడింది. తిరిగి చూస్తే ఆటోలో చూసినామెనే తలపై గంప, సంకన బట్టలో పిల్లాడు. తిరుగుతూ, అమ్ముతూ ఉంది. ఆమెను చూసి ఆటోలో జరిగిందంతా సురేష్ కు పూసగుచ్చినట్లు చెప్పాడు నవీన్.

ఇంట్లోంచి "ఓ గిన్నెలమ్మ ఇటురా" అని ఒకామె పిలిస్తే వెళ్ళి ఇంటి ముందు గంప దింపింది. ఇంటామె ఎక్కడెక్కడ పెట్టిన చిక్కెంటుకలన్నీ తెచ్చిస్తే వాటికి దగ్గ ఒక గిన్నె ఇవ్వబోతే "ఇది వద్దు జర పెద్దది అగో గదివ్వమ్మా" అంటూ మరో గిన్నెను చూపించింది ఇంటి ఓనర్.

"లేదమ్మా! గీ ఎంట్రుకలకు గీ గిన్నెనే వస్తది" అని చెప్పి సంకన పిల్లాడిని సదురుకున్నది.

"నాకదే కావాలి. లేదంటే నా వెంట్రుకలు నాకివ్వు" అన్నది మరోమాట లేదన్నట్లుగా.

ఎందుకురా నాయన ఈమెతోన లొల్లి అనుకోని ఆమె అడిగిన గిన్నెనే ఇచ్చింది.

అడిగిన గిన్నెనే ఇచ్చినందుకు సంతోషంగా తీసుకెళ్ళి ఇంట్లో పెట్టి మల్ల బయటకు వచ్చింది. ఇదంతా దూరం నుంచి నవీన్, సురేష్ గమనిస్తూ ఉన్నారు. గిన్నేలామెకు ఎండకు దాహమేసినట్లుంది.

"కొన్ని నీళ్ళు ఇవ్వమ్మా" అనడిగింది.

ఇంటామె లోపలికెళ్ళి చెంబు నిండా నీళ్ళు తెచ్చింది.

కడుపునిండా తాగొచ్చని గిన్నెలామె కూడా ఆశపడి చెంబుని చేత్తో అందుకోబోయింది.

ఇంటామెకు కోపం తన్నుకొచ్చింది. "ఏందమ్మా చెంబుని చేతికి తీస్కుంటున్నవ్? దోసిలి వట్టు పోస్త తాగు అంతేగాని చెంబుని ముట్టుకున్నీకె వస్తవా?" అని గచ్చున కసురుకున్నది.

ఇప్పుడైతే తన దగ్గర గిన్నెలు కొనుక్కోని ఇంట్ల దాసుకోని నీళ్ళు అడిగితే దోసిలి వట్టు అనే మాట వినేసరికి గిన్నెలామెకు గుండె ఝల్లుమన్నది. దాహాన్ని చంపుకొని గంప తలపై పెట్టుకున్నది. నాలుక ఎండిపోతున్నా ఆమె నీళ్ళని దోసిలి వట్టి తాగలేదు.

తరువాయి...23లో

epaper.navatelangana.com

సమీక్షలు

"ఓ కుక్క ఆత్మకథ"

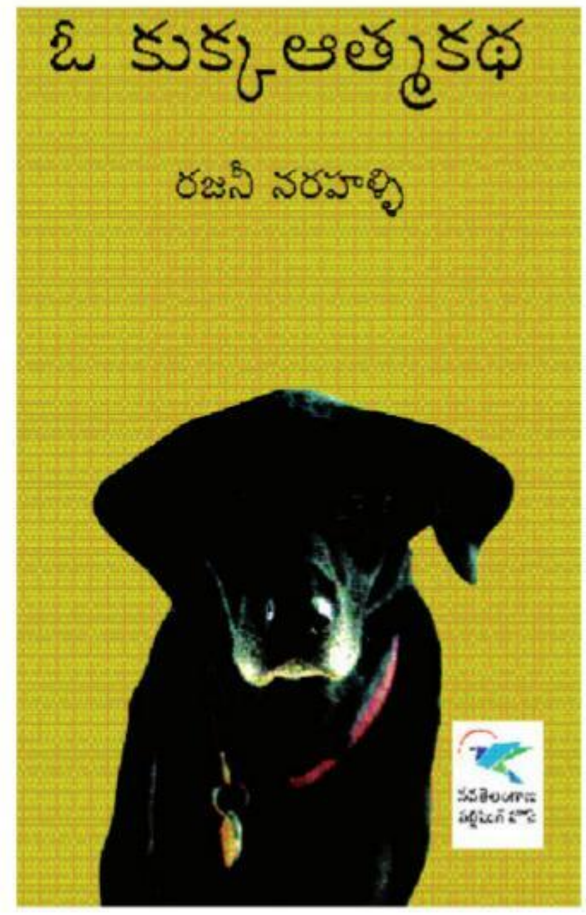

కరుణ కాదు ప్రేమ ముఖ్యం "జంతువుకైనా, మనిషికైనా అనే ప్రధాన సూత్రంతో అల్లుకున్న కథ "ఆత్మ వృత్తాంతం" కన్నడ సాహిత్య అకాడమీ పురస్కారం పొందిన నవల ఇది.

ఒక పెంపుడు కుక్క ఆత్మవృత్తాంతం ఇది. జంతువులు ఎంత సూక్ష్మ గ్రాహులంటే జనులు ప్రవర్తించే తీరును చూసి వాళ్ళ స్వభావాన్ని తెలుసుకునే అద్భుత శక్తి వాటికుంది. దాదాపు 4 తరాల కుక్కల ఆత్మ వృత్తాంతమే ఈ నవల. గ్రేసీ, జూలీ, రూబీ, లియోల కథనంలో మానవ జీవన విధానంలో లీనమై అనేక సాంఘిక అంశాల్ని కథా - కథనంలో భాగం చేస్తూ ఈ నవల సాగుతుంది. ఇంటి యాజమానురాలినే తల్లిగా భావించే లియో కుక్కపిల్ల ఇది ఆల్సేషియన్ జాతిది.

ఒక సామాన్య గృహిణి తన చిన్నతనంలో తల్లి ప్రేమకు దూరమ వుతుంది. వివాహానంతరం సంతోష కరమైన జీవితం గడుపుతున్నప్పటికీ చిన్ననాడు కోల్పోయిన తల్లి ప్రేమనే గుర్తు చేసుకుంటుంది. అలాంటి స్త్రీ ఒక కుక్కను దగ్గరకు తీసుకొని పెంచుకోవడం - తాను కోల్పోయిన ప్రేమానురాగాలను ఆ కుక్కకు అందిస్తుంది. దానికి ముందు మూడు తరాలకథే యీ నవల. మూగ పెంపుడు జీవాల్ని మనుషుల్ని చూసినట్టే ఆహారం - వైద్యం అందించడం వాటికి ఏ లోటు రానీయకుండా చూడటం - ఈ నవల్లో చూస్తాం. తెలుగు అనువాదాన్ని సంక్షిప్తీకరణలో కథా సంవిధానంలో చక్కని ఎడిటింగ్‌తో పాఠకులకు ఎంతో హృద్యంగా, అద్భుతమైన కథా కథనాన్ని క్లుప్తీకరణలో గుడిపూడి విజయరావు కృషి కనిపిస్తుంది. 5 భాగాల్లో 4 తరాల కుక్కల జీవితాన్ని ఒక సాంప్రదాయక కుటుంబంతో మమేకం చేస్తూ కథను పిల్లలకు, పెద్దలకు ఆసక్తిదాయకంగా ఇంటిల్లిపాదీ చదువుకొని ఆహ్లాదం పొందే అద్భుత నవల ఇది. సృష్టిలో ఉత్తముడైన మనిషి సాటి ప్రాణులపై చూప వలసిన ప్రేమకు ఉత్తేజమిస్తుంది.

(ఓ కుక్క ఆత్మకథ, రచన : రజనీ నరహళ్ళి, తెలుగు : డా॥ రాజేశ్వరీ దివాకర్ల, పేజీలు : 216, వెల: రూ.150/-, ప్రతులకు : నవతెలంగాణ పబ్లిషింగ్ హౌస్, ఎం.హెచ్ భవన్ - ప్లాట్ -21/1, అజామాబాద్, ఆర్.టి.సి. కళ్యాణ మండం వద్ద హైదరాబాద్-20, ఫోన్ : 9490099378/373/350)

- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

దోసిలి వట్టు

22వ పేజీ తరువాయి..

ఇదంతా దూరం నుంచి గమనిస్తున్న నవీన్ తన బ్యాగ్ లో ఉన్న వాటర్ బాటిల్ ను దగ్గరకెళ్ళి ఇచ్చిండు. నవీన్ ను చూసి గుర్తుపట్టి చెదిరిపోయిన మనసుని మల్లె మొగ్గలా పూయించింది. బాటిల్ నిండా ఉన్న నీళ్ళను ముందు కొడుకుకు తాపి ఆమె కూడా తాగింది.

"ఇంట్లో ఉండే ఆవిడకు ఈ ఎండలో కుటుంబ భారాన్ని మోస్తున్న మీకు చాలా తేడా ఉందక్క. మనం అమ్మిన గిన్నెలు, వస్తువులు భద్రంగా ఇంట్లో దాచుకుంటారే తప్ప మన ప్రాణాలు పోతున్నా మనల్ని వాళ్ళ ఇంట్లోకి రానివ్వడం కానీ వాళ్ళ గిన్నెల్లో, చెంబుల్లో నీళ్ళు ఇవ్వడం కానీ చేయరు. బాటిల్ నీ దగ్గరే పెట్టుకొని ఎక్కడైన బోరింగ్ లేదా నల్లా కనిపిస్తే నీళ్ళు పట్టుకొని తాగు అంతేకాని ఈ జంతువులతో అడుక్కొని నీ మనసుని గాయపర్చుకోకు.ఇదో ఈ బిస్కెట్లు బుడ్డోడికి తినిపించు" అని ధైర్యం చెప్పి బ్యాగ్ లో ఉన్న బిస్కెట్ ప్యాకెట్ కూడా ఇచ్చి "మేరా భారత్ మహాన్" అనుకుంటూ అక్కడి నుండి వెళ్ళారు నవీన్, సురేష్. ఇంటి ఓనర్ నవీన్ మాటలు విని తలదించుకొని ఇంట్లోకి వెళ్ళింది.

epaper.navatelangana.com

పదకేళి 278 - సుధామ

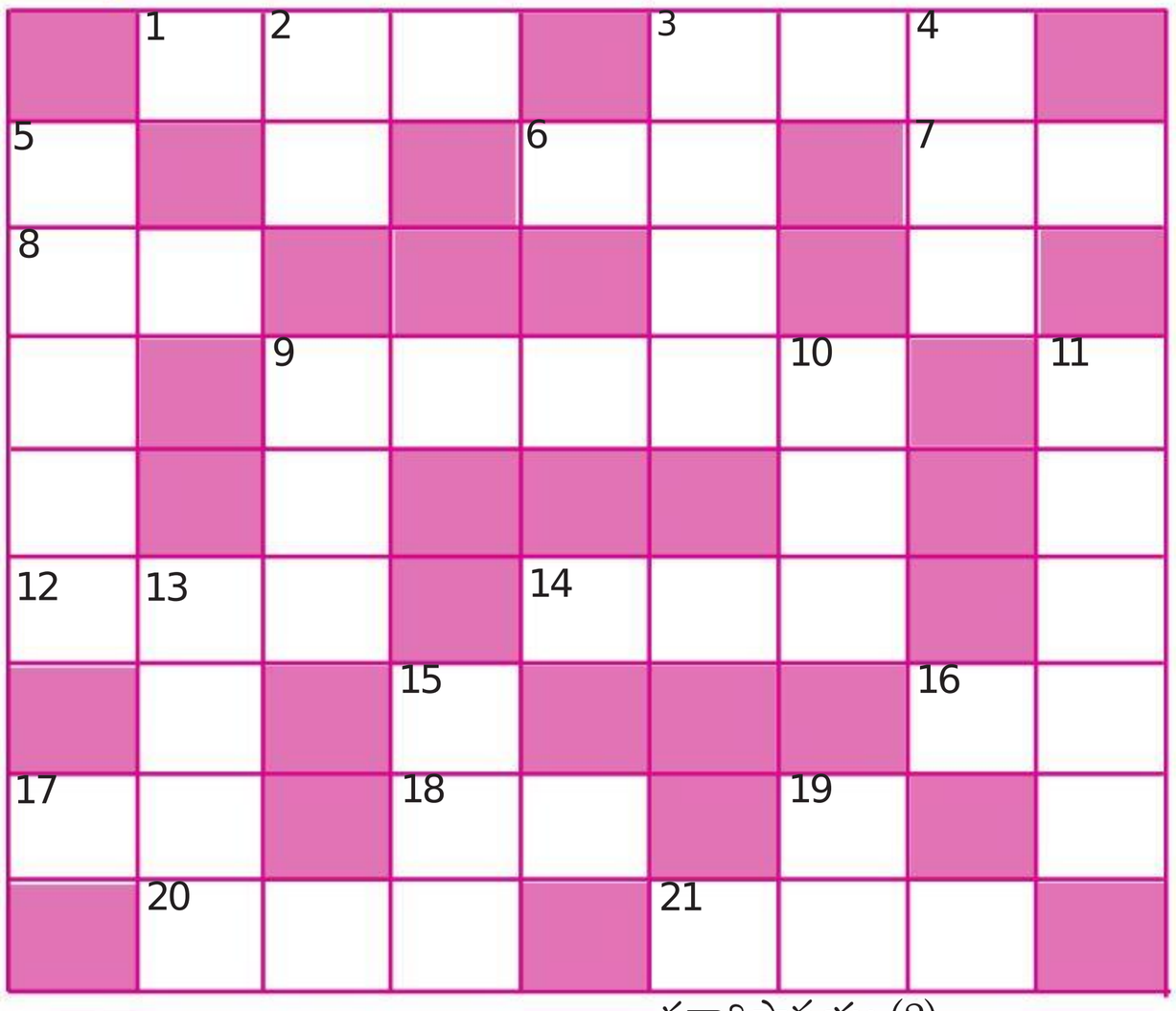

ఆధారాలు

అడ్డం

1. మల్లకము, దీపం వెలిగించే పాత్ర (3)
3. ఆశీస్సు (3)
6. క్లుప్తంగా వర్ణచిత్రకాకుడు వడ్డాదిపాపయ్య (2)
7. తేఱు (2)
8. అటుగా మజ్జిగ (2)
9. దీపశిఖ, యజ్ఞ వల్క్య సంహితకు శూలపాలశిటీక (5)
12. బస (3)
14. గుర్తు చేసుకోవడం, జ్ఞప్తికి (3)
16. హాలీకుడు (2)
17. పొడి అక్షరాల్లో ఉత్తరాభాద్ర (2)
18. పగలు పనికిరానిది రాత్రి విధా యకమైనదీ అయిన విశ్రాంతి (2)
20. ఎనుము, గేదె (3)
21. వెలుగులు కక్కే దీపావళి టపాసు (3)

నిలువు

2. మృత్యు దేవత (2)
3. అశ్వయుజ మాస నరక చతుర్దశి మరునాడు (4)
4. యమలోకం (3)
5. స్త్రీ నేత్రాలకు ఒక పోలిక ఏకవచనంగా.. నకలుతో (5)
9. వెలుగు, ప్రకాశం (3)
10. ఇదొక్కటే రసం అన్నాడు భవభూతి (3)
11. పార్టీలు మారే వైఖరికి పోలిక, మండూక విన్యాసాలు (5)
13. నరకాసుర సంహార ధీర వనిత (4)
15. నరుడు (3)
19. అందరూ, సమస్తమూ (2)

గమనిక

➽ సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

➽ రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

➽ పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోన్లలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి,
నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక,
ప్లాట్ నెం.21/1, ఎం.హెచ్.భవన్,
ఆజమాబాద్, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా,
బాగ్‌లింగంపల్లి,
హైదరాబాద్-500020

పదకేళి- 277 జవాబు

1 ప్ర	2 కా	రం		3 మి		4 ల	5 కా	రం
	ర్తీ		6 ప	గు	లు		లే	
7 మా	కం	8 దం		లు		9 మో	దు	10 గు
న		తి			11 చె	వి		రు
వ								నా
హా		12 గ	జ్జ			13 క్రో		న
14 రం	15 గ	జం		16 కా		17 తి	18 ల	క్
	లా		19 సా	వి	త్రి		ఘు	
20 మి	టా	19 రి		రి		21 అ	వు	డు

పదకేళి పజిల్‌ని పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

epaper.navatelangana.com

సందర్భం

పిల్లలు-భాష-ప్రీస్కూల్

బడికి రాక ముందు నుండే ఇంట్లో ఏభాష అయితే మాట్లాడుతూ ఉంటారో వారికదే మాతృభాష అవుతుంది. అమ్మ నాన్నలు, చేసే పని పాటలు, మాటలు, ప్రవర్తన, ఆచార, వ్యవ హారాలు, కట్టుబాట్లు, క్రమశిక్షణ అంతా పారంపర్యంగా వస్తుంది. వీటన్నింటినీ మాతృభాష ద్వారానే ఆ పసిపాప నేర్చుకుంటుంది. ఈ నేర్చుకునే పద్ధతి ఆలోచనతో ముడిపడి ఉంటుంది. కనుక ఆ ఆలోచన కూడా మాతృభాషలోనే సాగుతుంది.

- కె.శాంతారావు, 9959745723

వినడం, మాట్లాడటం, చదవటం, రాయడం భాషానైపుణ్యాలు అని మనకు తెలుసు వినడం, మాట్లాడటం మనకు ఊహ తెలిసినప్పటి నుంచి కుటుంబ వాతావరణ నుండే అలవడుతుంది. ఒళ్ళో కూర్చోబెట్టుకున్న శిశువు మన కళ్ళల్లోకి చూస్తూ మనతో నవ్వుతూ ఊ కొడుతూ ఉంటే మనకు ఎంతో సంబరం. అమ్మ, అత్త, మామ్మ, తాతా అంటుంటే పొంగిపోతూ ఉంటాము.

అంటే బడికి రాక ముందు నుండే ఇంట్లో ఏభాష అయితే మాట్లాడుతూ ఉంటారో వారికదే మాతృభాష అవుతుంది. అమ్మ నాన్నలు, చేసే పని పాటలు, మాటలు, ప్రవర్తన, ఆచార, వ్యవ హారాలు, కట్టుబాట్లు, క్రమశిక్షణ అంతా పారంపర్యంగా వస్తుంది. వీటన్నింటినీ మాతృభాష ద్వారానే ఆ పసిపాప నేర్చుకుంటుంది. ఈ నేర్చుకునే పద్ధతి ఆలోచనతో ముడిపడి ఉంటుంది. కనుక ఆ ఆలోచన కూడా మాతృభాషలోనే సాగుతుంది.

నేడు పిల్లలకు మూడేళ్ల నుండి ప్రీస్కూల్ (అంగన్‌వాడీ, నర్సరీ కేంద్రాలు) వాతావరణం అలవడుతున్నది. చాలా కాన్వెంట్ నర్సరీలు ప్రస్తుతం ఆంగ్ల మాధ్యమంలోనే కొనసాగుతున్నాయి. పిల్లలు అప్పుడు ఇంగ్లీషులో కూడా ఆలోచించడం ప్రారంభిస్తారు.

తల్లి తండ్రులు కూడా కొందరు అదే కోరుకుంటున్నారు గనుక వేలు, లక్షలు ఖర్చుపెట్టి అదే నర్సరీల్లోకి చేరుస్తారు. అప్పుడు పిల్లలకు, ఇంటిభాష (పలుకుబడి) వేరు, పాఠశాల భాష (బడిపలుకు) వేరుగా ఉంటుంది. ఆ లేత హృదయాల్లో కొంగ గందరగోళం, కొంత వత్తిడి, రాక మానదు.

ఇకపోతే గ్రామీణ భారతంలోని పేద పిల్లలకు ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలే శరణ్యం ఇక్కడ అంగన్‌వాడీ లేదా పాఠశాల టీచర్ల చాలా జాగురకతతో వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఆ కేంద్రానికి, పాఠశాలఎ వారే కేంద్ర బిందువు.

చిన్న తరగతలు, నేపథ్యాలతో వచ్చిని పిల్లలను ఆకర్షించాలి, అనునయించాలి. ఉత్సాహపరచాలి. సమన్వయ పరచాలి కూడా. అందుకే భాష చాలా కీలకం. పిల్లల స్థాయికి దిగాలి. వారికి అర్థమయ్యే రీతిలో పాటలు, ఆటలు పాఠాలు నేర్పాలి. వారిలో బెరుకును, భయాన్ని పోగొట్టాలి. తిట్టకూడదు. కొట్టకూడదు. హేళనగా చులకనగా మాట్లాడకూడదు. బాలల హక్కులను గుర్తించి గౌరవించే రీతిలో ఆ భాష మృదు మధురంగా కొనసాగాలి. ఇది ఎరుకలో ఉంటే తప్ప సాధ్యం కాదు. పలకరింపులో ప్రేమ కల్పించాలి.

ఈ ఎరుక అనేది ఓ భాష సంస్కారం. దీనిని వారు పాటించినప్పుడే పిల్లలకు ఆ బాష సంస్కారాన్ని నేర్పగలరు.

ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే ఎవరైనా వినడం, మాట్లాడం చేసినంత సులభంగా చదవలేరు. రాయలేరు. వీటికి అభ్యాసం తప్పనిసరి.

భాషను చదవడానికి, రాయడానికి పిల్లల్లో అనురక్తి కల్పించడం కూడా టీచర్‌దే బాధ్యత అందుకు పాఠ్య పుస్తకాలతో పాటు చిన్న చిన్న కథవాచకాలు చదివించడం, సొంతంగా రాయించడం గోరు ముద్దలు తినిపించినట్టు చిన్న చిన్నగా చేయించాలి.

ఆలోచనల స్థిరీకరణకు, జ్ఞానసముపార్జనకు, ఆత్మస్థైర్యం పెరగడానికి, తన వ్యక్తిత్వాన్ని తానుగాతీర్చి దిద్దుకోవడానికి చిన్నప్పటి నుండే చదవడం,రాయడం అనే బాషానైపుణ్యాలు ఎంతగానో తోడ్పడతాయని వారికి విశదపరచాలి. చాలా నర్సరీల్లో అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల్లో ఈ కృషి నామ మాత్రంగానో, యాంత్రికంగానో జరగడం శోచనీయం

మనమేమిటో లోకానికి తెలవాలన్నా లోకమేమిటో మనకు తెలవాలన్నా భాషే కీలకమన్న వాస్తవాన్ని గ్రహించాలి. ఆ దిశగా ప్రీస్కూల్ నుండి పిల్లలకు వారి కుటుంబస్థాయిలకు మించిన ఉత్తమ భాష సంస్కారాన్ని అలవాటు చేయడం ఓ చక్కటి ప్రజాస్వామ్య కృషిగా గుర్తెరగాలి.

epaper.navatelangana.com

నువ్వెళ్ళిపోయాక కూడా...

నీ కలల చెట్టు పూలు పూస్తుండాలి
కాలం ఒడ్డున
నీ అడుగుజాడలు మెరుస్తుండాలి
నీ మాటల తోరణాలు
గుమ్మానికి పచ్చగా వేలాడుతుండాలి
నువ్వు జీవితం గురువు దగ్గర
నేర్చుకున్న పాఠాలన్నీ
కోయిలల పాటలై
వనాల గొంతుతో వసంతాల్ని పిలుస్తుండాలి

ఏ ఒంటరి సాయంత్రానో
లైబ్రరీ మెట్ల మీద కూర్చొన్నప్పుడు
దూరాన విరిసే
ప్రతి చిర్నవ్వు రంగులచాపంలోనూ
నువ్వే ప్రతిఫలిస్తుండాలి

ఏ అర్ధరాత్రో నిద్రపట్టక
డాబా మీద కెళ్లినప్పుడు
గాలికి ఊగే మొక్కగానో
వెన్నెల నీడగానో
నీ పలకరింపు వినిపించాలి

ఏ పార్కు బెంజీ మీదో చేరబడి
కళ్ళుమూసుకుని జీవితాన్ని ధ్యానిస్తున్నప్పుడు
నీ జ్ఞాపకాల సీతాకోకచిలుకతో
గుండె పూలతోటై పరవశించాలి

నువ్వెళ్లిపోయాక కూడా
నీలోంచి తవ్వుకొనీ తవ్వుకొనీ
ప్రపంచం
తలపాగాలా చుట్టుకోవడానికీ
గుండెల మీద
గర్వంగా ముద్రించుకోవడానికీ
బతికున్నప్పుడే నేలలో లోతుగా
నీదైన ఏదో నిధిని పాతిపెట్టాలి!

- సాంబమూర్తి లండ.
సెల్ : 9642732008

యాదికొస్తుంది

వచ్చేటప్పుడు ఆమె ఎటు వైపునుండి
వస్తుందో మాకు తెలియదు గాని
ఒంటరిగా రాలేక నిదురబోతున్న
సూర్యుడిని తట్టిలేపి తన వెంటబెట్టుకొని
వస్తుంది!

ఆమె మా ఇంట్లో అడుగు బెట్టిందంటే
చాలు కన్ను తెరిచి మూసేలోగ
దినమంత దుమ్ముకొట్టుకు పోయిన
మా ఇంటిని అద్దంలా మెరిపించి మా
చేతిలో పెట్టి చూసుకోమంటుంది!

రోజంతా చెమట కంపుతో మురికి పట్టిన
బట్టలను ఉతికి ఆరేసే ఆమె బండకేసీ
బాదుతు సర్ఫ్ -ఎక్స్ - ఎల్ తో పని
లేకుండానే మల్లెపువ్వుల్లా మెరిపిస్తు
ఇస్త్రీ చేసినట్టు ఉతికి దండెం మీద దులిపి
ఆరేస్తుంది!

రాత్రికి తిన్న అంట్ల సంగతి అడగనే
వద్దు ఆమె చేతిలో అవి పడ్డాయంటే
చాలు వాటిని తకదీన్ తోమ్ అంటు
నాట్య మాడిస్తు తళ తళ మెరిసేలా
తోమి గిన్నెల స్టాండ్ లో వరుసగా
సర్దేసి ఇదే మీకు ప్రతిదినం నేనిచ్చే
బహుమానం అంటోంది!

క్యాలెండర్ లోని ముప్పై రోజుల్లో ఏ ఒక్క
రోజు తప్పకుండ అంకిత భావంతో
పనిచేసే ఆమెకు మేమిచ్చే జీతం ఏ
మూలకు పోతుందో ఏమో మాకైతే
తెలియదు గాని...
పని పేరుతో బయటకెళ్ళే మాకు ప్రతి
నిముషం మా ఇంట్లో పనిచేసే పని పిల్ల
యాదులే మాకు యాదికొస్తుంది!!

- జవేరియా
సెల్ : 9849931255

epaper.navatelangana.com

కళా నైపుణ్యాల పింక్ సిటీ

కళలంటే అనేక రకాలుంటాయి. అందులో వివిధ రకాల వస్తువులను అందంగా తీర్చిదిద్దడం కూడా ఒక కళే. అందుకు పేరెన్నిక గన్నది గుజరాత్ రాష్ట్ర రాజధాని జైపూర్ సిటీ. ఈ ప్రాంతానికి పర్యాటక ఆకర్షణ ఎక్కువే. ప్రపంచ వారసత్వ ప్రదేశాల కోవలో మన దేశంలోని ప్రాంతాలలోని అమెన్ కోట ఇక్కడే ఉంది. దీనితో పాటు అనేక చారిత్రక నిర్మాణాలున్నాయి. దీనిని పింక్ సిటీ అని కూడా అంటారు. ఇక్కడ చెప్పుకోవలసిన మరో విషయం.. ఆభరణాలు, బట్టలు.. రాజస్థాన్ బట్టలు, నగలు ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. ఎక్కువగా కుందన్స్‌తో తయారు చేసినవే ఎక్కువ. ఈ ప్రాంత ఎంబ్రాయిడరీ బెడ్‌షీట్స్‌కు ప్రాధాన్యత ఎక్కువే. ఈ ప్రాంత ప్రజలు ఈ తరహా బట్టలను, నగలను తయారు చేయడంలో సిద్ధహస్తులు..

చిరు చూపులు

ఫొటోలు : కొండవీటి గోపి